

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2004

Vyhlásené: 1. 11. 2004 Časová verzia predpisu účinná od: 1. 1.2008 do: 31. 3.2008

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

580

ZÁKON

z 21. októbra 2004

**o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002
Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ ČASŤ

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon ustanovuje zdravotné poistenie, právne vzťahy vznikajúce na základe zdravotného poistenia a prerozdelenie poistného na verejné zdravotné poistenie (ďalej len „poistné“).

§ 2

Pojem a druhy zdravotného poistenia

(1) Zdravotné poistenie je

- a) povinné verejné zdravotné poistenie a dobrovoľné verejné zdravotné poistenie, na základe ktorého sa poskytuje poistencom verejného zdravotného poistenia (ďalej len „poistenec“) za podmienok ustanovených týmto zákonom zdravotná starostlivosť a služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti (ďalej len „zdravotná starostlivosť“) v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom,¹⁾
- b) individuálne zdravotné poistenie, na základe ktorého sa poskytuje poistencom individuálneho zdravotného poistenia zdravotná starostlivosť v rozsahu určenom v zmluve podľa osobitného predpisu.²⁾

(2) Vykonávanie verejného zdravotného poistenia je činnosť vo verejnom záujme, pri ktorej sa hospodári s verejnými prostriedkami.^{2a)} Verejné zdravotné poistenie vykonávajú zdravotné poisťovne za podmienok ustanovených v osobitnom predpise.⁵⁷⁾

DRUHÁ ČASŤ
VEREJNÉ ZDRAVOTNÉ POISTENIE

§ 3

Osobný rozsah verejného zdravotného poistenia

(1) Poistenec na účely tohto zákona je fyzická osoba, ktorá je povinne verejne zdravotne poistená alebo dobrovoľne verejne zdravotne poistená podľa tohto zákona (ďalej len „verejne zdravotne poistená“).

(2) Povinne verejne zdravotne poistená je fyzická osoba, ktorá má trvalý pobyt³⁾ na území Slovenskej republiky; to neplatí, ak

a) je zamestnaná

1. v cudzine a je zdravotne poistená na území štátu, v ktorom vykonáva činnosť zamestnanca,
2. v služobnom úrade^{3a)} alebo v jeho príspevkovej organizácii, ktorými je služobne vyslaná na plnenie úloh v cudzine na čas dlhší ako šesť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov a je zdravotne poistená v cudzine alebo má komerčné poistenie liečebných nákladov počas takéhoto pobytu v cudzine na základe dohody so zamestnávateľom; to sa vzťahuje aj na jej manžela a deti,^{3b)} ktorí ju nasledujú do miesta dočasného vyslania v cudzine na základe dohody zamestnávateľa s touto fyzickou osobou,

b) vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť v cudzine a je zdravotne poistená na území štátu, v ktorom vykonáva činnosť,

c) dlhodobo sa zdržiava v cudzine a je zdravotne poistená v cudzine; za dlhodobý pobyt v cudzine sa považuje pobyt dlhší ako šesť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov.

(3) Povinne verejne zdravotne poistená je aj fyzická osoba, ktorá nemá trvalý pobyt³⁾ na území Slovenskej republiky, ak nie je zdravotne poistená v inom členskom štáte Európskej únie alebo v zmluvnom štáte Dohody o Európskom hospodárskom priestore a vo Švajčiarskej konfederácii (ďalej len „členský štát“) a

a) je zamestnaná u zamestnávateľa, ktorý má sídlo alebo stálu prevádzkareň na území Slovenskej republiky; to neplatí, ak je zamestnaná v Slovenskej republike u zamestnávateľa, ktorý požíva diplomatické výsady a imunity podľa medzinárodného práva,

b) vykonáva na území Slovenskej republiky samostatnú zárobkovú činnosť,

c) je azylant,⁴⁾

d) je študent z iného členského štátu alebo zahraničný študent študujúci na škole v Slovenskej republike na základe medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná,

e) je maloletý cudzinec, ktorý sa zdržiava na území Slovenskej republiky bez zákonného zástupcu alebo fyzickej osoby zodpovednej za jeho výchovu a poskytuje sa mu starostlivosť v zariadení, v ktorom je umiestnený na základe rozhodnutia súdu,⁵⁾

f) je cudzinec zaistený na území Slovenskej republiky,⁶⁾

g) je vo väzbe⁷⁾ alebo vo výkone trestu odňatia slobody.⁸⁾

(4) Zdravotným poistením v cudzine sa na účely tohto zákona rozumie systém zdravotného poistenia financovaný prostredníctvom odvodov na zdravotné poistenie alebo daňového systému príslušného štátu; v prípade štátov, ktoré nie sú členskými štátmi, sa týmto pojmom rozumie aj komerčné poistenie liečebných nákladov.

(5) Stálou prevádzkarňou sa na účely tohto zákona rozumie trvalé miesto alebo zariadenie na výkon činností, prostredníctvom ktorého zamestnávateľ vykonáva úplne alebo sčasti svoju činnosť

na území Slovenskej republiky, a to najmä miesto, z ktorého je činnosť zamestnávateľa organizovaná, pobočka, kancelária, dielňa, pracovisko, miesto predaja, technické zariadenie alebo miesto prieskumu a ťažby prírodných zdrojov.

(6) Miesto alebo zariadenie na výkon činností sa považuje za trvalé podľa odseku 5, ak sa na výkon činnosti využíva sústavne alebo opakovane. Ak ide o jednorazovo vykonávanú činnosť, miesto alebo zariadenie, v ktorom sa činnosť vykonáva, sa považuje za trvalé, ak doba výkonu činnosti presiahne šesť mesiacov, a to súvislo alebo v niekoľkých obdobiach v akomkoľvek období 12 po sebe nasledujúcich mesiacov. Stavenisko, miesto vykonávania stavebných projektov a montážnych projektov sa považuje za stálu prevádzkareň, len ak výkon činnosti na nich presiahne šesť mesiacov.

(7) Stálou prevádzkarňou na účely tohto zákona je aj fyzická osoba, ktorá koná v mene zamestnávateľa a sústavne alebo opakovane prerokúva alebo uzatvára v jeho mene zmluvy na základe plnomocenstva. Fyzická osoba koná v mene zamestnávateľa, ak koná na základe jeho pokynov, pričom zamestnávateľ výsledky jej činnosti kontroluje a nesie za ne podnikateľské riziko.

(8) Dobrovoľne verejne zdravotne poistená môže byť fyzická osoba, ktorá má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, nie je verejne zdravotne poistená podľa odseku 2 a nie je zdravotne poistená v inom členskom štáte.

§ 4

Vznik verejného zdravotného poistenia

(1) Verejné zdravotné poistenie vzniká narodením, ak ide o fyzickú osobu s trvalým pobytom³⁾ na území Slovenskej republiky (§ 3 ods. 2).

(2) U fyzickej osoby, ktorá má trvalý pobyt³⁾ na území Slovenskej republiky, verejné zdravotné poistenie vzniká aj dňom nasledujúcim po dni zániku skutočností uvedených v § 3 ods. 2 písm. a) až c). Dobrovoľné verejné zdravotné poistenie vzniká dňom prihlásenia do zdravotnej poisťovne.

(3) U fyzickej osoby, ktorá nemá trvalý pobyt³⁾ na území Slovenskej republiky, verejné zdravotné poistenie vzniká dňom, keď nastali skutočností uvedené v § 3 ods. 3, alebo dňom získania trvalého pobytu na území Slovenskej republiky, ak súčasne nie je osobou podľa § 3 ods. 2 písm. a) až c).

§ 5

Zánik verejného zdravotného poistenia

(1) Verejné zdravotné poistenie zaniká smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho.

(2) U fyzickej osoby, ktorá má trvalý pobyt³⁾ na území Slovenskej republiky, verejné zdravotné poistenie zaniká deň pred dňom, keď nastali skutočností uvedené v § 3 ods. 2 písm. a) až c), alebo dňom zániku trvalého pobytu na území Slovenskej republiky. Dobrovoľné verejné zdravotné poistenie zaniká dňom odhlásenia zo zdravotnej poisťovne.

(3) U fyzickej osoby, ktorá nemá trvalý pobyt³⁾ na území Slovenskej republiky, verejné zdravotné poistenie zaniká dňom zániku skutočností uvedených v § 3 ods. 3.

Prihláška

§ 6

(1) Poistenec je povinný podať prihlášku na verejné zdravotné poistenie (ďalej len „prihláška“) v zdravotnej poisťovni⁹⁾ do ôsmich dní odo dňa vzniku skutočností zakladajúcej vznik verejného zdravotného poistenia (§ 4), ak ďalej nie je ustanovené inak.

(2) Za poistenca, ktorý bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony, je povinný podať prihlášku jeho zákonný zástupca, ak ďalej nie je ustanovené inak.

(3) Za fyzickú osobu vo väzbe⁷⁾ a fyzickú osobu vo výkone trestu odňatia slobody,⁸⁾ ak nie je zdravotne poistená, je povinný podať prihlášku ústav na výkon väzby alebo ústav na výkon trestu odňatia slobody (ďalej len „ústav“).

(4) Za maloletého poistenca je povinný podať prihlášku

- a) zákonný zástupca alebo iná fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej bol maloletý zverený do výchovy,¹⁰⁾
- b) poskytovateľ zdravotnej starostlivosti¹¹⁾ alebo zariadenie, v ktorom je umiestnený na základe rozhodnutia súdu,⁵⁾ ak zákonný zástupca nie je známy a maloletý poistenec je umiestnený v zdravotníckom zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti¹²⁾ alebo v zariadení na základe rozhodnutia súdu,⁵⁾
- c) poskytovateľ zdravotnej starostlivosti,¹¹⁾ ak ide o poistenca, ktorého matka písomne požiadala o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom.

(5) Prihlášku možno podať len v jednej zdravotnej poisťovni. Ak poistenec podal prihlášku vo viacerých zdravotných poisťovniach, prihlášku mu potvrdí tá zdravotná poisťovňa, v ktorej podal prihlášku ako v prvej; tým nie je dotknuté ustanovenie § 7 ods. 2 tretej vety.

(6) Ak poistenec podal prihlášku v lehote ustanovenej v odseku 1, potvrdením prihlášky je zdravotná poisťovňa príslušná na vykonávanie verejného zdravotného poistenia poistenca (ďalej len „príslušná zdravotná poisťovňa“), a to odo dňa skutočnosti zakladajúcej vznik verejného zdravotného poistenia (§ 4). Ak poistenec podal prihlášku po uplynutí lehoty ustanovenej v odseku 1, zdravotná poisťovňa je príslušná zdravotná poisťovňa poistenca odo dňa potvrdenia prihlášky; týmto nie je dotknuté právo príslušnej zdravotnej poisťovne uplatniť si nárok na poistné (§ 17 ods. 7) odo dňa vzniku skutočnosti zakladajúcej vznik verejného zdravotného poistenia (§ 4). Ak poistenec nepodal prihlášku, aj keď ju podať mal, príslušnou zdravotnou poisťovňou na úhradu zdravotnej starostlivosti v členskom štáte sa stane zdravotná poisťovňa, ktorú si poistenec vyberie a ktorej uhradí poistné na zdravotné poistenie odo dňa vzniku skutočnosti zakladajúcej vznik verejného zdravotného poistenia. Ak si poistenec zdravotnú poisťovňu nemôže vybrať, Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „úrad“) určí, ktorá zdravotná poisťovňa bude jeho príslušnou zdravotnou poisťovňou; spôsob ustanovenia príslušnej zdravotnej poisťovne určí úrad.

(7) Príslušná zdravotná poisťovňa dieťaťa je, a to odo dňa jeho narodenia, zdravotná poisťovňa, v ktorej je alebo bola v čase narodenia dieťaťa verejne zdravotne poistená jeho matka; ak táto zdravotná poisťovňa nie je alebo nebola, je príslušná zdravotná poisťovňa dieťaťa zdravotná poisťovňa s najväčším počtom poistencov.

(8) Zákonný zástupca dieťaťa je povinný podať prihlášku v príslušnej zdravotnej poisťovni dieťaťa (odsek 7) alebo v inej zdravotnej poisťovni do 60 dní od narodenia dieťaťa; to platí aj pre fyzickú osobu alebo právnickú osobu, ktorej bol maloletý zverený do výchovy, pre poskytovateľa zdravotnej starostlivosti¹¹⁾ a zariadenie, v ktorom je maloletý umiestnený na základe rozhodnutia súdu.⁵⁾ Ak dátum narodenia dieťaťa nie je známy, poskytovateľ zdravotnej starostlivosti alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu,⁵⁾ je povinné podať prihlášku v príslušnej zdravotnej poisťovni dieťaťa (odsek 7) alebo v inej zdravotnej poisťovni do 60 dní odo dňa umiestnenia dieťaťa v zdravotníckom zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti¹²⁾ alebo v zariadení, v ktorom je dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu.⁵⁾ Ak prihláška bola podaná v ustanovenej lehote v inej zdravotnej poisťovni, príslušná zdravotná poisťovňa dieťaťa vykonáva jeho verejné zdravotné poistenie až do času potvrdenia prihlášky inou zdravotnou poisťovňou. Príslušná zdravotná poisťovňa je povinná po potvrdení prihlášky splniť povinnosť

podľa § 25 ods. 1 písm. b).

(9) Zdravotná poisťovňa odmietne potvrdenie prihlášky poistenca, len ak prihláška bola skôr podaná aj v inej zdravotnej poisťovni alebo ak poistenec podaním prihlášky porušil povinnosť podľa § 7 ods. 2 tretej vety.

(10) Zdravotná poisťovňa je povinná

a) pri vzniku verejného zdravotného poistenia

1. oznámiť prijatie prihlášky úradu¹³⁾ do troch dní od jej prijatia vrátane dátumu a času prijatia,
2. potvrdiť prihlášku do siedmich dní od jej prijatia, ak neodmietla jej potvrdenie podľa odseku 9,
3. písomne oznámiť poistencovi, osobe, ktorá podala prihlášku za maloletého poistenca, alebo ústavu odmietnutie prihlášky bezodkladne po získaní informácie o potvrdení prihlášky inou zdravotnou poisťovňou,

b) pri zmene zdravotnej poisťovne

1. písomne oznámiť úradu do 10. októbra príslušného kalendárneho roka prijatie prihlášky, dátum a čas prijatia,
2. potvrdiť prihlášku do 15. decembra príslušného kalendárneho roka, ak neodmietla jej potvrdenie podľa odseku 9,
3. písomne oznámiť poistencovi, osobe, ktorá podala prihlášku za maloletého poistenca, alebo ústavu odmietnutie prihlášky bezodkladne po získaní informácie o potvrdení prihlášky inou zdravotnou poisťovňou alebo o podaní prihlášky v inej zdravotnej poisťovni ako v prvej, najneskôr do 15. decembra,

c) oznámiť úradu potvrdenie prihlášky do piatich dní od jej potvrdenia,

d) preukázateľne doručiť poistencovi preukaz poistenca do piatich dní odo dňa potvrdenia prihlášky.

(11) Úrad je povinný poskytnúť zdravotnej poisťovni písomne

a) informáciu o prijatí, dátume a čase prijatia prihlášky alebo potvrdení prihlášky v inej zdravotnej poisťovni pri vzniku verejného zdravotného poistenia do troch dní odo dňa prijatia oznámenia o prijatí prihlášky zdravotnou poisťovňou; ak prihláška nebola potvrdená inou zdravotnou poisťovňou, je povinný oznámiť, ktorá zdravotná poisťovňa sa má stať príslušnou podľa odseku 5,

b) informáciu o prijatí, dátume a čase prijatia prihlášky alebo potvrdení prihlášky v inej zdravotnej poisťovni pri zmene zdravotnej poisťovne do 31. októbra; ak prihláška bola podaná vo viacerých zdravotných poisťovniach, je povinný oznámiť, ktorá zdravotná poisťovňa sa má stať príslušnou podľa odseku 5.

(12) Príslušná zdravotná poisťovňa je povinná vyžiadať si od zdravotnej poisťovne, ktorá naposledy vykonávala verejné zdravotné poistenie poistenca, údaje z účtu poistenca v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom^{13a)} do dvoch mesiacov odo dňa začatia vykonávania verejného zdravotného poistenia pre poistenca.

(13) Povinnosť podľa odseku 1 môže poistenec splniť pri získavaní oprávnenia na podnikanie aj na jednotnom kontaktnom mieste.^{13aa)}

§ 7

(1) Poistenec má právo podať prihlášku v zdravotnej poisťovni, ktorú si vybral.

(2) Poistenec môže zmeniť príslušnú zdravotnú poisťovňu vždy len k 1. januáru nasledujúceho kalendárneho roka. Prihlášku možno podať najneskôr do 30. septembra kalendárneho roka. V prípade zániku a vzniku verejného zdravotného poistenia podľa § 4 a 5 v priebehu toho istého kalendárneho roka musí poistenec podať prihlášku v tej zdravotnej poisťovni, v ktorej bol poistený naposledy.

(3) Ak poistenec podal prihlášku do 30. septembra kalendárneho roka, zdravotná poisťovňa, ktorá prihlášku potvrdila, je jeho príslušnou zdravotnou poisťovňou od 1. januára nasledujúceho kalendárneho roka. Ak poistenec podal prihlášku po 30. septembri kalendárneho roka, prihláška sa považuje za podanú 1. januára nasledujúceho kalendárneho roka.

(4) Poistenec je povinný pri zmene zdravotnej poisťovne do ôsmich dní vrátiť preukaz poistenca zdravotnej poisťovni, ktorá bola jeho príslušnou zdravotnou poisťovňou.

(5) Ustanovenia § 6 ods. 2 až 5 a ods. 9 až 11 platia rovnako aj pri zmene príslušnej zdravotnej poisťovne.

§ 8

(1) Prihláška musí mať písomnú formu a musí obsahovať

- a) označenie, že ide o prihlášku, dátum jej podania a čas,
- b) meno, priezvisko, rodné priezvisko, rodné číslo, pohlavie, adresu trvalého pobytu a prechodného pobytu poistenca, dobu trvalého pobytu na území Slovenskej republiky; u cudzinca sa uvádza kontaktná adresa, štátna príslušnosť, dátum narodenia, ak mu rodné číslo nebolo pridelené,^{13b)} a číslo identifikačnej karty alebo pasu,
- c) v prípadoch ustanovených v § 6 ods. 2 až 4 meno a priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu, ak ide o fyzickú osobu, a názov alebo obchodné meno, sídlo, právnu formu a identifikačné číslo, ak bolo pridelené, ak ide o právnickú osobu,
- d) obchodné meno zdravotnej poisťovne, v ktorej sa prihláška podáva,
- e) označenie poistenca podľa § 3,
- f) označenie platiteľa poistného (§ 11 ods. 1 a 2),
- g) podpis poistenca alebo podpis osôb uvedených v § 6 ods. 8,

(2) Ak za maloletého poistenca, ktorého údaje nie sú známe, podáva prihlášku poskytovateľ zdravotnej starostlivosti¹¹⁾ alebo zariadenie, v ktorom je umiestnený na základe rozhodnutia súdu,⁹⁾ prihláška musí obsahovať údaje umožňujúce jeho identifikáciu.

(3) Ak prihlášku podáva poskytovateľ zdravotnej starostlivosti¹¹⁾ za poistenca, ktorého matka písomne požiadala o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom, prihláška musí obsahovať deň, mesiac, rok a miesto narodenia dieťaťa, údaje podľa odseku 1 písm. a) a písm. c) až f) a údaj, že ide o poistenca podľa § 6 ods. 4 písm. c).

(4) Prihláška pri zmene zdravotnej poisťovne (§ 7 ods. 2) musí obsahovať okrem náležitostí uvedených v odseku 1 aj obchodné meno príslušnej zdravotnej poisťovne poistenca.

Úhrada zdravotnej starostlivosti

§ 9

(1) Poistenec má právo na úhradu zdravotnej starostlivosti v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom,¹⁾ ak ďalej nie je ustanovené inak.

(2) Poistenec, ktorý nezaplatil príslušnej zdravotnej poisťovni preddavok na poistné (§ 16) za tri mesiace v príslušnom kalendárnom roku, nedoplatok za poistné (ďalej len „nedoplatok“), poistné, ktoré bol povinný uhradiť odo dňa vzniku skutočnosti zakladajúcej vznik verejného zdravotného poistenia do dňa potvrdenia prihlášky príslušnou zdravotnou poisťovňou, alebo úhradu za zdravotnú starostlivosť, ak sa mu poskytla preukázateľne v dôsledku porušenia liečebného režimu¹⁴⁾ alebo užívania návykovej látky, v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom¹⁾ ani na výzvu príslušnej zdravotnej poisťovne, má právo len na úhradu neodkladnej zdravotnej starostlivosti¹⁵⁾ (ďalej len „neodkladná starostlivosť“); to neplatí, ak poistenec je zamestnancom, za ktorého nezaplatil preddavok na poistné zamestnávateľ. Neodkladnú starostlivosť uhrádza príslušná zdravotná poisťovňa. Skutočnosť, či ide o neodkladnú starostlivosť, potvrdzuje príslušná zdravotná poisťovňa poistenca.

(3) Poistenec, ktorý nepodal prihlášku (§ 6 ods. 1 až 4) alebo ktorý podal prihlášku vo viac ako jednej zdravotnej poisťovni, má právo len na úhradu neodkladnej starostlivosti, ktorú uhrádza zdravotná poisťovňa s najväčším počtom poistencov. Skutočnosť, či ide o neodkladnú starostlivosť, potvrdzuje zdravotná poisťovňa s najväčším počtom poistencov.

(4) Náklady vzniknuté podľa odseku 3 uhradí zdravotnej poisťovni pri prvom poskytnutí neodkladnej starostlivosti Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo zdravotníctva“); pri jej ďalšom poskytnutí je povinná ich uhradiť zdravotnej poisťovni fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá porušila povinnosť podať prihlášku. Ak ide o bezdomovca zdržiavajúceho sa na území Slovenskej republiky, ktorý nemôže preukázať poistný vzťah preukazom poistenca, náklady vzniknuté podľa odseku 3 uhrádza zdravotnej poisťovni ministerstvo zdravotníctva.

(5) Ministerstvo zdravotníctva uhrádza zdravotnej poisťovni s najväčším počtom poistencov náklady neodkladnej starostlivosti podľa odseku 4 jedenkrát mesačne na základe jej žiadosti. Žiadosť musí mať písomnú formu a musí obsahovať

- a) meno, priezvisko, rodné číslo, adresu trvalého pobytu a prechodného pobytu poistenca, ktorému sa poskytla neodkladná starostlivosť; ak ide o bezdomovca podľa odseku 4, údaje umožňujúce jeho identifikáciu,
- b) dátum poskytnutia neodkladnej starostlivosti,
- c) výšku úhrady za poskytnutú neodkladnú starostlivosť,
- d) údaj o potvrdení žiadosti zdravotnou poisťovňou podľa odseku 6.

(6) Skutočnosť, či ide o neodkladnú starostlivosť, potvrdzuje zdravotná poisťovňa na základe žiadosti poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.¹⁶⁾

(7) Zdravotná poisťovňa má právo uplatniť svoj nárok na úhradu

- a) za zdravotnú starostlivosť, ktorú jej nezaplatil poistenec podľa odseku 2,
- b) nákladov vzniknutých podľa odseku 3, ktoré neuhradila fyzická osoba alebo právnická osoba podľa odseku 4.

§ 10

(1) Pri náhlom ochorení alebo stave ohrozujúcom život, ku ktorému dôjde v cudzine, má poistenec právo na úhradu neodkladnej starostlivosti¹⁵⁾ do výšky jej úhrady na území Slovenskej republiky, ak medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná, neustanovuje inak.

(2) Zdravotná poisťovňa môže uhradiť poistencovi náklady na zdravotnú starostlivosť poskytnutú v cudzine, ak poskytnutie tejto zdravotnej starostlivosti spĺňa kritériá vopred určené

a zverejnené zdravotnou poisťovňou na jej úradnej tabuli alebo na inom verejne prístupnom mieste a na jej internetovej stránke.

§ 10a

Európsky preukaz zdravotného poistenia

(1) Príslušná zdravotná poisťovňa je povinná preukázateľne vydať poistencovi európsky preukaz zdravotného poistenia (ďalej len „európsky preukaz“) do 30 dní od podania žiadosti; žiadosť musí byť písomná.

(2) Európsky preukaz spĺňa náležitosti a obsahuje údaje podľa osobitných predpisov.¹⁷⁾

(3) Za vydanie európskeho preukazu uhrádza poistenec príslušnej zdravotnej poisťovni poplatok vo výške ustanovenej podľa odseku 5. Poplatok je príjmom príslušnej zdravotnej poisťovne.

(4) Poistenec je povinný pri zmene zdravotnej poisťovne alebo zániku skutočností zakladajúcich účasť na verejnom zdravotnom poistení do ôsmich dní vrátiť európsky preukaz zdravotnej poisťovni, ktorá bola jeho príslušnou zdravotnou poisťovňou.

(5) Výšku, lehotu splatnosti a spôsob úhrady za vydanie európskeho preukazu ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva.

§ 11

Platitelia poistného

(1) Podľa tohto zákona je povinný platiť poistné

- a) zamestnanec,
- b) samostatne zárobkovo činná osoba,
- c) zamestnávateľ,
- d) štát.

(2) Poistné je povinná platiť aj osoba, ktorá je verejne zdravotne poistená podľa tohto zákona a nie je

- a) zamestnancom,
- b) samostatne zárobkovo činnou osobou alebo
- c) osobou, za ktorú platí poistné štát.

(3) Zamestnanec na účely tohto zákona je

- a) fyzická osoba v pracovnom pomere,²⁰⁾
- b) fyzická osoba v štátnozamestnaneckom pomere,²¹⁾
- c) fyzická osoba v služobnom pomere,²²⁾
- d) ústavný činiteľ,²³⁾ verejný ochranca práv²⁴⁾ a poslanec Európskeho parlamentu, ktorý bol zvolený za Slovenskú republiku,²⁵⁾
- e) predseda vyššieho územného celku,²⁶⁾ starosta obce,²⁷⁾ starosta mestskej časti v Bratislave, starosta mestskej časti v Košiciach a primátor mesta,
- f) poslanec vyššieho územného celku, poslanec obecného zastupiteľstva, poslanec mestského zastupiteľstva, poslanec miestneho zastupiteľstva mestskej časti v Bratislave a poslanec miestneho zastupiteľstva mestskej časti v Košiciach, ktorí sú dlhodobo uvoľnení na výkon funkcie,

- g) konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným,^{27a)} ak za túto prácu dostáva odmenu považovanú za príjem zo závislej činnosti podľa osobitného predpisu,^{27b)}
- h) člen štatutárneho orgánu, člen správnej rady, člen dozornej rady, člen kontrolnej komisie a člen iného samosprávneho orgánu právnickej osoby,^{27c)} ak za výkon funkcie dostáva odmenu považovanú za príjem zo závislej činnosti podľa osobitného predpisu,^{27d)}
- i) spoločník spoločnosti s ručením obmedzeným, komanditista komanditnej spoločnosti a člen družstva, ak sú odmeňovaní za prácu v spoločnosti alebo v družstve formou, ktorá sa podľa osobitného predpisu považuje za príjem zo závislej činnosti,
- j) pestún v zariadení pestúnskej starostlivosti,²⁹⁾
- k) fyzická osoba vo výkone väzby⁷⁾ a fyzická osoba vo výkone trestu odňatia slobody,⁸⁾ ak sú zaradené do práce, okrem fyzickej osoby vo výkone trestu odňatia slobody zaradenej na výkon iných prospešných prác.³⁰⁾

(4) Samostatne zárobkovo činná osoba na účely tohto zákona je fyzická osoba, ktorá

- a) vykonáva poľnohospodársku výrobu vrátane hospodárenia v lesoch a na vodných plochách³¹⁾ a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu,²⁷⁾
- b) má oprávnenie prevádzkovať živnosť,³²⁾
- c) má oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu³³⁾ okrem činnosti fyzickej osoby v pracovnom pomere, na ktorej výkon je povinná mať oprávnenie podľa osobitného predpisu,³³⁾
- d) je spoločníkom verejnej obchodnej spoločnosti alebo komplementárom komanditnej spoločnosti,³⁶⁾
- e) vykonáva činnosti,^{36a)} ktoré nie sú živnosťou ani podnikaním,
- f) vykonáva športovú činnosť zárobkovo, ale nie v pracovnom pomere,
- g) vykonáva umeleckú činnosť alebo inú tvorivú činnosť podľa osobitného predpisu³⁷⁾ mimo pracovnoprávných vzťahov a obdobných vzťahov, ak túto činnosť podľa svojho vyhlásenia vykonáva sústavne,
- h) vykonáva činnosť obchodného zástupcu.³⁸⁾

(5) Zamestnávateľ na účely tohto zákona je pre

- a) fyzickú osobu v pracovnom pomere právnická osoba alebo fyzická osoba, ku ktorej je fyzická osoba v pracovnom pomere,
- b) fyzickú osobu v štátnozamestnaneckom pomere služobný úrad,
- c) fyzickú osobu v služobnom pomere služobný úrad alebo služobný orgán, v ktorom fyzická osoba vykonáva štátnu službu,
- d) ústavného činiteľa orgán, ktorý obstaráva veci ústavného činiteľa súvisiace s výkonom jeho mandátu alebo funkcie, pre verejného ochrancu práv Kancelária verejného ochrancu práv a pre poslanca Európskeho parlamentu, ktorý bol zvolený za Slovenskú republiku,²⁵⁾ Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky,
- e) predsedu vyššieho územného celku vyšší územný celok, pre starostu obce obec, pre starostu mestskej časti v Bratislave mestská časť v Bratislave, pre starostu mestskej časti v Košiciach mestská časť v Košiciach a pre primátora mesta mesto,
- f) poslanca vyššieho územného celku vyšší územný celok, pre poslanca obecného zastupiteľstva obec, pre poslanca mestského zastupiteľstva mesto, pre poslanca miestneho zastupiteľstva mestskej časti v Bratislave mestská časť v Bratislave a pre poslanca miestneho zastupiteľstva mestskej časti v Košiciach mestská časť v Košiciach,

- g) konateľa spoločnosť s ručením obmedzením,
- h) fyzickú osobu uvedenú v odseku 3 písm. h) právnická osoba, v ktorej samosprávnych orgánoch je členom,
- i) spoločníka spoločnosti s ručením obmedzeným a komanditistu komanditnej spoločnosti podľa odseku 3 písm. i) spoločnosť a člena družstva podľa odseku 3 písm. i) družstvo,
- j) pestúna v zariadení pestúnskej starostlivosti vyšší územný celok alebo obec, ktorá zriadila zariadenie pestúnskej starostlivosti,
- k) fyzickú osobu vo väzbe⁷⁾ a fyzickú osobu vo výkone trestu odňatia slobody,⁸⁾ ak sú zaradené do práce, okrem fyzickej osoby vo výkone trestu odňatia slobody zaradenej na výkon iných prospešných prác,³⁰⁾ ústav.

(6) Právnická osoba uvedená v odseku 5 písm. a) je zamestnávateľ, ak jej sídlo, stála prevádzkareň alebo jej organizačná zložka je na území Slovenskej republiky.

(7) Fyzická osoba uvedená v odseku 5 písm. a) je zamestnávateľ, ak má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt³⁾ alebo povolenie na prechodný pobyt.³⁹⁾

(8) Štát je platiteľom poistného, ak nie je ďalej uvedené inak, za

- a) nezaopatrované dieťa;^{39a)} za nezaopatrované dieťa sa na účely tohto zákona považuje aj fyzická osoba, ktorá študuje na vysokej škole, okrem externej formy štúdia, do skončenia vysokoškolského štúdia prvého stupňa alebo do skončenia vysokoškolského štúdia druhého stupňa, ktoré podľa študijného programu nepresiahlo štandardnú dĺžku, okrem fyzickej osoby, ktorá už získala vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a bol jej priznaný akademický titul podľa osobitného predpisu,
- b) fyzickú osobu, ktorá poberá dôchodok, okrem poberateľa vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku podľa osobitného predpisu,^{39b)} alebo dôchodok z výsluhového zabezpečenia policajtov a vojakov podľa osobitného predpisu^{39c)} alebo dôchodok z cudziny, alebo dôchodok z iného členského štátu a nie je zdravotne poistená v tomto členskom štáte,
- c) fyzickú osobu, ktorá poberá rodičovský príspevok,^{39d)}
- d) fyzickú osobu, ktorá dosiahla dôchodkový vek a ktorej nevznikol nárok na dôchodok,
- e) fyzickú osobu, ktorá je invalidná^{39e)} a nevznikol jej nárok na invalidný dôchodok,^{39f)}
- f) fyzickú osobu vo väzbe⁷⁾ alebo vo výkone trestu odňatia slobody,⁸⁾
- g) fyzickú osobu, ktorej sa poskytuje starostlivosť v zariadení, v ktorom je umiestnená na základe rozhodnutia súdu, alebo v zariadení sociálnych služieb⁵⁾ celoročne,
- h) zahraničného študenta na zabezpečenie záväzkov z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná,
- i) fyzickú osobu, ktorá poberá peňažný príspevok za opatrovanie,^{39g)}
- j) fyzickú osobu, ktorá sa osobne celodenne a riadne stará o dieťa vo veku do šiestich rokov,
- k) fyzickú osobu, ktorá opatruje občana s ťažkým zdravotným postihnutím odkázaného podľa posudku vydaného podľa osobitného predpisu^{39ia)} alebo opatruje blízku osobu,^{39j)} ktorá je staršia ako 80 rokov a nie je umiestnená v zariadení sociálnych služieb^{39ja)} alebo v zdravotníckom zariadení;^{39k)} starostlivosť o takéto osoby sa preukazuje čestným vyhlásením,
- l) manželku alebo manžela zamestnanca, ktorý vykonáva štátnu službu v sídle služobného úradu v cudzine, alebo zamestnanca, ktorý podľa pracovnej zmluvy vykonáva práce vo verejnom záujme v zahraničí,
- m) fyzickú osobu, ktorá vykonáva osobnú asistenciu občanovi s ťažkým zdravotným postihnutím podľa osobitného predpisu,^{39l)}

- n) fyzickú osobu,
1. ktorá poberá náhradu príjmu, nemocenské, ošetrovné alebo materské podľa osobitného predpisu,^{39m)}
 2. ktorej zanikol nárok na nemocenské po uplynutí podporného obdobia podľa osobitného predpisu³⁹ⁿ⁾ a ktorej trvá dočasná pracovná neschopnosť alebo
 3. ktorej zanikol nárok na ošetrovné po uplynutí desiateho dňa potreby ošetrovania alebo starostlivosti podľa osobitného predpisu^{39na)} a ktorej trvá potreba ošetrovania alebo starostlivosti podľa osobitného predpisu^{39o)} aj po tomto dni,
- o) fyzickú osobu, ktorá poberá dávku v hmotnej núdzi alebo príspevok k dávke v hmotnej núdzi,^{39p)}
- p) fyzickú osobu, ktorá je zaradená v evidencii uchádzačov o zamestnanie^{39q)} vrátane uchádzača o zamestnanie, ktorému Sociálna poisťovňa vystavila formuláre podľa osobitného predpisu,^{39r)}
- q) cudzinca zaisteného na území Slovenskej republiky,⁶⁾
- r) fyzickú osobu, ktorá má priznané postavenie azylanta,⁴⁾
- s) fyzickú osobu, ktorá vykonáva pracovnú činnosť pre cirkevné, rehoľné a charitatívne spoločenstvo a nemá z tejto alebo z inej činnosti príjem^{39s)} okrem vyňatých príjmov,
- t) fyzickú osobu, ktorá je nemocensky zabezpečená a poberá náhradu služobného platu policajta počas dočasnej neschopnosti na výkon štátnej služby a náhradu služobného príjmu profesionálneho vojaka, ktorý nemôže vykonávať vojenskú službu pre chorobu alebo úraz, nemocenské alebo materské podľa osobitného predpisu,^{39u)}
- u) študenta doktorandského študijného programu v dennej forme štúdia, ak celková dĺžka jeho doktorandského štúdia neprekročila štandardnú dĺžku štúdia pre doktorandský študijný program v dennej forme a nezískal už vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa alebo nedovršil vek 30 rokov.

(9) Štát je platiteľom poistného za osobu uvedenú v odseku 8 písm. a) až h), j), o), p) a u), ak

- a) je len zamestnancom a v období, v ktorom sa považuje za osobu podľa odseku 8 písm. a) až h), j), o), p) a u) a za zamestnanca, jej vymeriavací základ podľa § 13 ods. 1 až 5 pripadajúci na obdobie zamestnania nepresahuje úhrn minimálnych základov podľa § 13 ods. 9 písm. b),
- b) je len samostatne zárobkovo činnou osobou a v období, v ktorom sa považuje za osobu podľa odseku 8 písm. a) až h), j), o), p) a u) a za samostatne zárobkovo činnú osobu, jej pomerná časť vymeriavacieho základu podľa § 13 ods. 6 pripadajúca na obdobie vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti nepresahuje úhrn minimálnych základov podľa § 13 ods. 9 písm. b),
- c) u nej dochádza v rozhodujúcom období postupne alebo súčasne k súbehu skutočností podľa písmen a) a b) a v období, v ktorom sa považuje za osobu podľa odseku 8 písm. a) až h), j), o), p) a u), úhrn jej vymeriavacích základov podľa písmen a) a b) nepresahuje úhrn minimálnych základov podľa § 13 ods. 9 písm. b).

(10) Štát je platiteľom poistného za osobu uvedenú v odseku 8 písm. a) až m), o) až r), ak súčasne nie je zamestnancom ani samostatne zárobkovo činnou osobou a ak v tomto období jej príjem, ktorý podlieha dani z príjmov^{39s)} okrem vyňatých príjmov, nepresahuje úhrn minimálnych základov podľa § 13 ods. 9 písm. b).

(11) Ak sa dôvody na platenie poistného štátom prekrývajú, štát platí poistné len raz.

(12) Za osobnú celodennú a riadnu starostlivosť sa na účely tohto zákona považuje starostlivosť poskytovaná dieťaťu v záujme jeho fyzického vývinu a duševného vývinu, ktorou sa zabezpečuje najmä jeho výchova, primeraná výživa, hygiena a dodržiavanie liečebno-preventívnych opatrení.

Podmienka osobnej celodennej a riadnej starostlivosti o dieťa je splnená aj vtedy, ak dieťa

- a) navštevuje jasle, materskú školu, zariadenie, v ktorom je umiestnené na základe rozhodnutia súdu, alebo iné obdobné zariadenie v rozsahu najviac štyri hodiny denne,
- b) pravidelne ambulantne navštevuje liečebno-rehabilitačné zariadenie,
- c) je zo zdravotných dôvodov v ústavnej starostlivosti zdravotníckeho zariadenia najviac tri po sebe nasledujúce kalendárne mesiace.

§ 12

Sadzba poistného

(1) Sadzba poistného je pre

- a) zamestnanca 4 % z vymeriavacieho základu podľa § 13 ods. 1 až 4; ak je zamestnanec osoba so zdravotným postihnutím,⁴⁰⁾ sadzba poistného je 2 % z vymeriavacieho základu podľa § 13 ods. 1 až 4,
- b) zamestnanca 14 % z vymeriavacieho základu podľa § 13 ods. 5; ak je zamestnanec osoba so zdravotným postihnutím,⁴⁰⁾ sadzba poistného je 7 % z vymeriavacieho základu podľa § 13 ods. 5,
- c) samostatne zárobkovo činnú osobu 14 % z vymeriavacieho základu; ak je samostatne zárobkovo činná osoba osoba so zdravotným postihnutím,⁴⁰⁾ sadzba poistného je 7 % z vymeriavacieho základu,
- d) zamestnávateľa 10 % z vymeriavacieho základu; ak zamestnáva osoby so zdravotným postihnutím,⁴⁰⁾ sadzba poistného je za tieto osoby 5 % z vymeriavacieho základu,
- e) poistenca podľa § 11 ods. 2 14 % z vymeriavacieho základu; ak je poistenec podľa § 11 ods. 2 osoba so zdravotným postihnutím,⁴⁰⁾ sadzba poistného je 7 % z vymeriavacieho základu,
- f) štát 4 % z vymeriavacieho základu.

(2) Sadzba poistného pre osoby so zdravotným postihnutím sa uplatní v kalendárnom mesiaci, v ktorom bola táto osoba považovaná za osobu so zdravotným postihnutím aspoň jeden deň.

§ 13

Vymeriavací základ

(1) Vymeriavací základ zamestnanca je jeho príjem dosiahnutý v rozhodujúcom období, ktorým je, ak ďalej nie je ustanovené inak,

- a) príjem zamestnanca, ktorý podlieha dani z príjmov fyzických osôb podľa osobitného predpisu,^{40a)}
- b) príjem, ktorý nepodlieha dani z príjmu fyzických osôb preto, že tak ustanovujú osobitné predpisy o zamedzení dvojitého zdanenia.⁴¹⁾
- c) podiel na zisku vyplatený obchodnou spoločnosťou alebo družstvom zamestnancovi bez účasti na základnom imaní tejto spoločnosti alebo družstva, ktorý nie je štatutárnym orgánom a nie je členom štatutárneho orgánu a dozorného orgánu tejto obchodnej spoločnosti alebo družstva.

(2) Vymeriavací základ zamestnanca, ktorý vykonáva štátnu službu v sídle služobného úradu v zahraničí, zamestnanca, ktorý vykonáva verejnú prácu v zahraničí, a zahraničného spravodajcu Slovenského rozhlasu a Slovenskej televízie⁴²⁾ je funkčný plat v slovenskej mene pred jeho rozdelením na slovenskú menu a cudziu menu;⁴³⁾ odsek 1 písm. b) platí rovnako.

(3) Vymeriavací základ pestúna v zariadení pestúnskej starostlivosti je odmena pestúna za výkon pestúnskej starostlivosti podľa osobitného predpisu.⁴⁴⁾

(4) Do vymeriavacieho základu podľa odsekov 1 až 3 sa nezapočítava

- a) odstupné a odchodné,^{44a)}
- b) náhrada za pracovnú pohotovosť, náhrada za služobnú pohotovosť, náhrada za pohotovosť, príplatok za pohotovosť,^{44b)}
- c) príspevok zo sociálneho fondu,^{44c)}
- d) príjem zamestnanca v súvislosti s používaním motorového vozidla na služobné účely a súkromné účely,^{44d)}
- e) odmena podľa osobitných predpisov v oblasti priemyselných práv,
- f) odmena vyplácaná pri pracovnom výročí a životnom výročí,^{44e)}
- g) odmena vyplácaná pri prvom skončení pracovného pomeru pri odchode do starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku a invalidného dôchodku,^{39b)}
- h) plnenie poskytnuté zamestnávateľom po skončení pracovného pomeru, služobného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru,
- i) odmena vyplácaná pri prvom skončení služobného pomeru⁴⁵⁾ po splnení nároku na starobný dôchodok, na výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo invalidný výsluhový dôchodok,
- j) preplatok z ročného zúčtovania poistného.

(5) Zamestnanec, ktorý nie je samostatne zárobkovo činná osoba podľa § 11 ods. 4 a má príjmy podliehajúce dani z príjmov podľa osobitného predpisu⁴⁶⁾ okrem vyňatých príjmov, má povinnosť platiť poistné aj z týchto príjmov. Vymeriavací základ pre odvod poistného z týchto príjmov je vo výške podielu základu dane z príjmu fyzických osôb podľa osobitného predpisu⁴⁶⁾ okrem vyňatých príjmov, dosiahnutý v rozhodujúcom období, ktorý nie je znížený o poistné na verejné zdravotné poistenie a 2,14.

(6) Vymeriavací základ samostatne zárobkovo činnnej osoby je vo výške podielu základu dane z príjmu fyzických osôb podľa osobitného predpisu⁴⁶⁾ okrem vyňatých príjmov, dosiahnutý v rozhodujúcom období, ktorý nie je znížený o poistné na verejné zdravotné poistenie a 2,14.

(7) Vymeriavací základ poistenca podľa § 11 ods. 2 je príjem, ktorý podlieha dani z príjmov^{39s)} dosiahnutý v rozhodujúcom období okrem vyňatých príjmov. Ak poistenec takýto príjem nemá, je vymeriavacím základom ním určená suma.

(8) Vymeriavací základ poistenca, u ktorého dochádza v rozhodujúcom období postupne alebo súčasne k súbehu platiteľov poistného podľa § 11 ods. 1 písm. a) až c) a poistencov uvedených v § 11 ods. 2 je úhrn vymeriavacích základov podľa odsekov 1 až 7; v období, v ktorom je poistenec považovaný za samostatne zárobkovo činnú osobu a nie je považovaný za zamestnanca, sa do úhrnu vymeriavacieho základu započítava najmenej minimálny základ podľa odsekov 17 a 18 za každý kalendárny mesiac, počas ktorého má platiteľ povinnosť platiť poistné, a v období, v ktorom je poistenec považovaný za poistenca podľa § 11 ods. 2, sa do úhrnu vymeriavacieho základu započítava najmenej suma vypočítaná ako súčin koeficientu pre poistenca podľa § 11 ods. 2 a minimálneho základu podľa odsekov 17 a 18 za každý kalendárny mesiac, počas ktorého má platiteľ povinnosť platiť poistné.

(9) Vymeriavací základ je

- a) podľa odsekov 1 až 6 najmenej úhrn minimálnych základov podľa odsekov 15 až 18 za všetky kalendárne mesiace rozhodujúceho obdobia, počas ktorých mal príslušný platiteľ poistného povinnosť platiť poistné,
- b) podľa odseku 7 najmenej úhrn súčinu koeficientu pre poistenca podľa § 11 ods. 2 a minimálnych základov podľa odsekov 17 a 18 za všetky kalendárne mesiace rozhodujúceho obdobia, počas ktorých mal príslušný platiteľ poistného povinnosť platiť poistné,

- c) podľa odseku 8 najmenej úhrn súčtu vymeriavacích základov podľa písmen a) a b); ak dochádza súčasne k súbehu platiteľov poistného podľa § 11 ods. 1 písm. a) až c), tak sa do úhrnu minimálnych základov započítava vyšší minimálny základ z minimálnych základov stanovených podľa odsekov 15 až 18,
- d) podľa odsekov 1 až 8 najviac 36-násobok priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza rozhodujúcemu obdobiu (ďalej len „priemerná mesačná mzda“).

(10) Vymeriavacím základom zamestnávateľa pre platbu poistného za zamestnanca je vymeriavací základ každého zamestnanca podľa odsekov 1 až 4 za rozhodujúce obdobie upravený podľa odseku 9. Ak mal zamestnanec v rozhodujúcom období postupne alebo súbežne viac platiteľov poistného (odsek 8), do vymeriavacieho základu zamestnávateľa v rozhodujúcom období sa započíta pomerná časť vymeriavacieho základu poistenca. Pomerná časť sa určí ako súčin vymeriavacieho základu zamestnanca podľa odsekov 1 až 4 a podielu vymeriavacieho základu poistenca stanoveného podľa odseku 8 a upraveného podľa odseku 9 a vymeriavacieho základu poistenca stanoveného podľa odseku 8, neupraveného podľa odseku 9.

(11) Vymeriavací základ štátu je 12-násobok priemernej mesačnej mzdy.

(12) Vymeriavací základ štátu za osobu, ktorá bola poistencom štátu len časť rozhodujúceho obdobia, je pomerná časť vymeriavacieho základu podľa odseku 11 prislúchajúca k počtu kalendárnych dní, počas ktorých bola táto osoba poistencom štátu.

(13) Vymeriavací základ sa zaokrúhľuje na celé koruny smerom nahor.

(14) Koeficient podľa odseku 9 písm. b) pre poistenca podľa § 11 ods. 2 sa vypočíta ako podiel 4 % z priemernej mesačnej mzdy a 14 % z minimálnej mzdy.^{39v)} Koeficient sa zaokrúhľuje na 4 desatinné miesta smerom nahor.

(15) Na účely tohto zákona sa pojmom minimálny základ zamestnanca rozumie minimálna mzda zamestnanca podľa osobitného predpisu⁴⁷⁾ platná k 1. januáru kalendárneho roka, za ktorý sa platí poistné. Minimálny základ zamestnanca podľa § 11 ods. 3 písm. d) až k) nie je určený.

(16) Minimálny základ podľa odseku 15 sa nekráti o časť zodpovedajúcu neospravedlnenej neprítomnosti zamestnanca a poskytnutému pracovnému voľnu bez náhrady mzdy, ktoré zamestnávateľ poskytne zamestnancovi na jeho žiadosť, okrem pracovného voľna bez náhrady mzdy, ktoré je zamestnávateľ povinný poskytnúť zamestnancovi podľa osobitného predpisu.⁴⁸⁾

(17) Na účely tohto zákona sa pojmom minimálny základ samostatne zárobkovo činné osoby a poistenca podľa § 11 ods. 2 rozumie minimálna mzda zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou podľa osobitného predpisu⁴⁹⁾ platná k 1. januáru kalendárneho roka, za ktorý sa platí poistné.

(18) Minimálny základ podľa odseku 17 sa znižuje o pomernú časť prislúchajúcu k počtu kalendárnych dní, počas ktorých za poistenca platí poistné štát podľa § 11 ods. 8 písm. c), n) a u) alebo počas ktorých sa poistenec nepovažoval za samostatne zárobkovo činnú osobu a poistenca podľa § 11 ods. 2.

(19) Vymeriavací základ poistenca, ktorý bol v rozhodujúcom období poistencom štátu podľa § 11 ods. 8 písm. a) až h), j), o) a p) a splnil podmienky uvedené v § 11 ods. 9, je pomerná časť vymeriavacieho základu podľa § 13 ods. 1 až 10 prislúchajúca k počtu kalendárnych dní, počas ktorých nebol tento poistenec poistencom štátu.

(20) Za vyňaté príjmy sa na účely tohto zákona považujú

- a) príjmy z výkonu činnosti osobného asistenta,³⁹⁾
- b) príjmy z prenájmu,⁵⁰⁾
- c) príjmy, z ktorých sa vyberá daň zrážkou⁵¹⁾ okrem príjmu zo závislej činnosti, pri ktorom sa neuplatňujú nezdaniteľné časti základu dane a daňový bonus podľa osobitného predpisu,^{51a)}
- d) príjmy z dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru^{51b)} u osôb uvedených v § 11 ods. 8 písm. a) až m), o) až r).

§ 14

Rozhodujúce obdobie na určenie vymeriavacieho základu (§ 13) je kalendárny rok, v ktorom sa platí poistné.

§ 15

Platenie poistného

(1) Povinnosť platiť poistné vzniká

- a) dňom vzniku verejného zdravotného poistenia (§ 4),
- b) dňom nástupu do pracovného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu,
- c) dňom vzniku oprávnenia na vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti,
- d) dňom nasledujúcim po dni, v ktorom sa skončila povinnosť platiť poistné z pracovného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu alebo zo samostatnej zárobkovej činnosti,
- e) dňom nasledujúcim po dni, v ktorom sa skončila povinnosť štátu platiť poistné za osoby uvedené v § 11 ods. 8.

(2) Poistné sa platí

- a) bezhotovostným prevodom z účtu platiteľa poistného na účet príslušnej zdravotnej poisťovne,
- b) poštovou poukážkou na účet príslušnej zdravotnej poisťovne alebo
- c) v hotovosti v príslušnej zdravotnej poisťovni.

(3) Poistné sa platí v slovenských korunách.

(4) Poistné sa platí preddavkami na poistné (§ 16) a zúčtováva sa v ročnom zúčtovaní poistného (§ 19).

§ 16

Preddavok na poistné

(1) Platiteľ poistného je povinný vypočítať, platiť a odvádzať preddavok na poistné na účet príslušnej zdravotnej poisťovne v každom kalendárnom mesiaci. Preddavok na poistné sa zaokrúhľuje na celé koruny nahor.

(2) Preddavok na poistné sú povinní vypočítať, platiť a odvádzať, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) zamestnanec vo výške určenej sadzbou poistného [§ 12 ods. 1 písm. a)] z príjmu podľa § 13 ods. 1 až 4 dosiahnutého v príslušnom kalendárnom mesiaci,
- b) samostatne zárobkovo činná osoba vo výške určenej sadzbou poistného [§ 12 ods. 1 písm. c)] z podielu pomernej časti základu dane a 2,14 dosiahnutý v kalendárnom roku, ktorý
 1. dva roky predchádza rozhodujúcemu obdobiu pre platenie preddavkov od 1. januára do 30. júna,

2. jeden rok predchádza rozhodujúcemu obdobiu pre platenie preddavkov od 1. júla do 31. decembra,

- c) zamestnávateľ vo výške určenej sadzbou poistného [§ 12 ods. 1 písm. d)] z príjmu každého zamestnanca podľa § 13 ods. 1 až 4 dosiahnutého v príslušnom kalendárnom mesiaci,
- d) poistenec podľa § 11 ods. 2 vo výške určenej sadzbou poistného [§ 12 ods. 1 písm. e)] z ňou určenej sumy,
- e) štát vo výške 1/12 sumy určenej zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rok, ktorá sa rozdelí medzi zdravotné poisťovne pomerne podľa počtu poistencov oznámených podľa § 23 ods. 9 písm. c).

(3) Pomernou časťou základu dane podľa odseku 2 písm. b) sa rozumie časť základu dane z príjmu fyzických osôb podľa osobitného predpisu⁴⁶⁾ okrem vyňatých príjmov, ktorý nie je znížený o poistné na verejné zdravotné poistenie, pripadajúca na jeden kalendárny mesiac prevádzkovania samostatnej zárobkovej činnosti v rozhodujúcom období. Na kalendárny mesiac, v ktorého priebehu sa začala vykonávať samostatná zárobková činnosť po prvom dni v tomto mesiaci, sa neprihliada.

(4) Preddavok na poistné z príjmu podľa odseku 2 písm. a) vypočítava a odvádza za zamestnanca zamestnávateľ.

(5) Ak samostatne zárobkovo činná osoba nevykonávala samostatnú zárobkovú činnosť v období uvedenom v odseku 2 písm. b) alebo jej základ dane v období uvedenom v odseku 2 písm. b) nie je známy, výšku preddavkov v uvedenom období si určí táto osoba sama.

(6) Ak je zamestnanec súčasne samostatne zárobkovo činnou osobou, preddavok na poistné podľa odseku 2 písm. b) vypočítava a odvádza sám.

(7) Preddavok na poistné podľa odseku 2 písm. e) odvádza za štát ministerstvo zdravotníctva.

(8) Výška preddavku na poistné

- a) zamestnanca je najmenej vo výške určenej sadzbou poistného [§ 12 ods. 1 písm. a)] z minimálneho základu podľa § 13 ods. 15 a 16 a najviac vo výške určenej sadzbou poistného [§ 12 ods. 1 písm. a)] z trojnásobku priemernej mesačnej mzdy,
- b) samostatne zárobkovo činnnej osoby, ktorá nie je súčasne zamestnancom ani osobou podľa § 11 ods. 8 písm. a) až h), j), o), p) a u), je najmenej vo výške určenej sadzbou poistného [§ 12 ods. 1 písm. c)] z minimálneho základu podľa § 13 ods. 17 a 18 a najviac vo výške určenej sadzbou poistného [§ 12 ods. 1 písm. c)] z trojnásobku priemernej mesačnej mzdy,
- c) samostatne zárobkovo činnnej osoby, ktorá je súčasne zamestnancom alebo osobou podľa § 11 ods. 8 písm. a) až h), j), o), p) a u), je najviac vo výške určenej sadzbou poistného [§ 12 ods. 1 písm. c)] z trojnásobku priemernej mesačnej mzdy,
- d) zamestnávateľa je najmenej vo výške určenej sadzbou poistného [§ 12 ods. 1 písm. d)] z minimálneho základu podľa § 13 ods. 15 a 16 a najviac vo výške určenej sadzbou poistného [§ 12 ods. 1 písm. d)] z trojnásobku priemernej mesačnej mzdy za každého zamestnanca,
- e) poistenca podľa § 11 ods. 2 je najmenej vo výške určenej sadzbou poistného [§ 12 ods. 1 písm. e)] zo súčinu koeficientu pre poistenca podľa § 11 ods. 2 (§ 13 ods. 14) a minimálneho základu podľa § 13 ods. 17 a 18 a najviac vo výške určenej sadzbou poistného [§ 12 ods. 1 písm. e)] z trojnásobku priemernej mesačnej mzdy.

(9) Platiteľ podľa § 11 ods. 1 písm. b) nie je povinný odvádzať preddavok na poistné, ak výška preddavku nedosahuje aspoň 100 Sk.

(10) Zdravotná poisťovňa môže na základe písomnej žiadosti samostatne zárobkovo činnnej osoby povinnej odvádzať preddavky na poistné samostatne zárobkovo činnnej osoby povoliť aj inú výšku preddavkov, ako ustanovuje tento zákon pre platobnú neschopnosť tejto osoby, ak dôvodne možno predpokladať, že v ročnom zúčtovaní poistného bude schopná zaplatiť dlžné sumy poistného.

(11) Povinnosť odvádzať preddavky na poistné netrvá po dobu, počas ktorej poistenci uvedení v odseku 2 písm. b) a d) sú poistencami, za ktorých platí poistné štát podľa § 11 ods. 8 písm. n).

§ 17

Splatnosť preddavku na poistné

(1) Preddavok na poistné zamestnancov [§ 11 ods. 1 písm. a)] a zamestnávateľov [§ 11 ods. 1 písm. c)] je splatný v deň, ktorý je určený na výplatu príjmov zamestnancov za príslušný kalendárny mesiac. Ak je výplata príjmov zamestnancov pre jednotlivé organizačné útvary zamestnávateľa rozložená na rôzne dni, preddavok na poistné je splatný v deň poslednej výplaty príjmov zamestnancov zúčtovaných za príslušný kalendárny mesiac. Ak nie je takýto deň určený, preddavok na poistné za príslušný kalendárny mesiac je splatný posledný deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, za ktorý sa platí preddavok na poistné.

(2) Preddavok na poistné samostatne zárobkovo činnných osôb [§ 11 ods. 1 písm. b)] a platiteľov poistného podľa § 11 ods. 2 je splatný do ôsmeho dňa po uplynutí príslušného kalendárneho mesiaca.

(3) Samostatne zárobkovo činnné osoby a poistenci podľa § 11 ods. 2 môžu na základe písomnej dohody so zdravotnou poisťovňou zaplatiť preddavok na poistné vopred.

(4) Za deň platby preddavku na poistné sa považuje

- a) pri bezhotovostnom prevode z účtu deň, v ktorom sa uskutočnilo odpísanie platby z účtu platiteľa poistného,
- b) pri platbe poštovou poukážkou deň, v ktorý sa uskutočnila platba poštovou poukážkou,
- c) pri platbe v hotovosti deň, v ktorý sa uskutočnila platba v hotovosti v príslušnej zdravotnej poisťovni.

(5) Ak sa neuskutočnilo pripísanie platby preddavku na poistné na účet zdravotnej poisťovne v deň jeho splatnosti, preddavok na poistné je zaplatený včas, ak pri platbe

- a) bezhotovostným prevodom platiteľ poistného v prevodnom príkaze, ktorý dal pred dňom splatnosti preddavku na poistné, ako deň prevodu predpísaným spôsobom určil najneskôr posledný deň splatnosti preddavku na poistné; to neplatí, ak sa platba preddavku na poistné uskutočnila oneskorene pre nedostatok finančných prostriedkov na účte platiteľa poistného,
- b) poštovou poukážkou platiteľ poistného poukázal preddavok na poistné najneskôr v posledný deň jeho splatnosti.

(6) Platiteľ poistného je povinný bez zbytočného odkladu preukázať zdravotnej poisťovni na jej požiadanie včas uskutočnenú platbu preddavku na poistné podľa odseku 5.

(7) Ak platiteľ poistného neodvedie preddavok na poistné riadne a včas, príslušná zdravotná poisťovňa si môže uplatniť nárok na tento preddavok na úrade.¹³⁾

(8) Preddavok na poistné, ktorého platiteľom je štát, poukazuje ministerstvo zdravotníctva na účet zdravotnej poisťovne do 20. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vo výške vypočítanej podľa § 16 ods. 2 písm. e).

§ 18**Úroky z omeškania**

(1) Ak platiteľ poisťného neodvedie preddavok na poisťné alebo nedoplatok riadne a včas, môže príslušná zdravotná poisťovňa uplatniť na úrade¹³⁾ voči platiteľovi poisťného okrem nároku na poisťné (§ 17 ods. 7) aj nárok na úrok z omeškania. Úrok z omeškania sa vypočíta z dlžnej sumy poisťného a počtu dní omeškania; na výpočet úroku z omeškania sa použije 2,5-násobok základnej úrokovej sadzby Národnej banky Slovenska platnej v deň splatnosti preddavku na poisťné (§ 17 ods. 1 až 5) alebo nedoplatku [§ 19 ods. 10 písm. a)].

(2) Príslušná zdravotná poisťovňa môže na základe písomnej žiadosti osoby uvedenej v § 11 ods. 1 písm. b) a c) a v § 11 ods. 2, ktorá je povinná odvádzať preddavok na poisťné, v prípade omeškania z dôvodu zaplatenia preddavku na poisťné do inej ako príslušnej zdravotnej poisťovne, v prípade omeškania z dôvodu platobnej neschopnosti tejto osoby, ak možno predpokladať, že v období nie dlhšom ako deväť mesiacov bude schopná zaplatiť dlžné sumy preddavku na poisťné, a iných odôvodnených prípadoch znížiť alebo odpustiť úrok z omeškania podľa odseku 1. Na toto konanie sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

(3) Príslušná zdravotná poisťovňa môže na základe písomnej žiadosti osoby uvedenej v § 11 ods. 1 písm. b) a c) a v § 11 ods. 2, ktorá je povinná odvádzať poisťné, povoliť splátky dlžných súm preddavku na poisťné, nedoplatku z ročného zúčtovania poisťného a úrokov z omeškania z dôvodu platobnej neschopnosti tejto osoby, ak dôvodne možno predpokladať, že v období nie dlhšom ako deväť mesiacov bude schopná zaplatiť dlžné sumy preddavku na poisťné, nedoplatku a úrokov z omeškania, a ak je už v čase rozhodovania o povolení splátok dlžných súm preddavku na poisťné, nedoplatku a úrokov z omeškania schopná riadne plniť povinnosť platiť preddavky na poisťné. Na konanie o povolení splátok sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

(4) V prípade nedodržania termínu splátky určeného príslušnou zdravotnou poisťovňou pre jednotlivé splátky alebo zaplatením nižšej sumy jednotlivých splátok, ako určila príslušná zdravotná poisťovňa, stáva sa splatnou celá suma dlžného preddavku na poisťné, nedoplatku alebo úrokov z omeškania.

§ 19**Ročné zúčtovanie poisťného**

(1) Poistenec je povinný vykonať ročné zúčtovanie poisťného za predchádzajúci kalendárny rok a podať ho v príslušnej zdravotnej poisťovni do konca marca nasledujúceho kalendárneho roka. Povinnosť sa nevzťahuje na poistenca, ktorý

a) počas predchádzajúceho kalendárneho roka nebol samostatne zárobkovo činnou osobou a súčasne

1. v čase, keď bol poistencom, za ktorého platí poisťné štát, a nebol zamestnancom, úhrn jeho vymeriavacích základov podľa § 13 ods. 1 až 8 nepresiahol úhrn minimálnych základov podľa § 13 ods. 9 písm. b) okrem vyňatých príjmov,

2. v čase, keď bol platiteľom podľa § 11 ods. 2, jeho príjem podľa § 13 ods. 7 nepresiahol úhrn minimálnych základov podľa § 13 ods. 9 písm. b) okrem vyňatých príjmov a

3. v čase, keď bol zamestnancom, jeho príjmy podľa § 13 ods. 1 až 4 vo všetkých mesiacoch u všetkých zamestnávateľov jednotlivo nepresiahli trojnásobok priemernej mesačnej mzdy a nemal príjmy podliehajúce dani z príjmov podľa osobitného predpisu⁴⁶⁾ okrem vyňatých príjmov,

b) počas predchádzajúceho kalendárneho roka nebol samostatne zárobkovo činnou osobou a súčasne počas celého predchádzajúceho kalendárneho roka bol zamestnancom a jeho príjmy

podľa § 13 ods. 1 až 4 vo všetkých mesiacoch u všetkých zamestnávateľov jednotlivo presiahli trojnásobok priemernej mesačnej mzdy a nemal príjmy podliehajúce dani z príjmov podľa osobitného predpisu⁴⁶⁾ okrem vyňatých príjmov.

(2) Poistenec, ktorý v rozhodujúcom období bol len zamestnancom podľa § 11 ods. 3 a mal len príjmy podľa § 13 ods. 1 až 4, môže písomne požiadať posledného zamestnávateľa podľa § 11 ods. 5 po uplynutí rozhodujúceho obdobia, najneskôr do 15. februára nasledujúceho kalendárneho roka, o vykonanie ročného zúčtovania poistného, ak je v čase podania žiadosti stále jeho zamestnancom. Ak mal poistenec v rozhodujúcom období súčasne viacerých posledných zamestnávateľov, môže požiadať ktoréhokoľvek z nich o vykonanie ročného zúčtovania poistného z úhrnnej sumy príjmov podľa § 13 ods. 1 až 4 od všetkých zamestnávateľov, ak je v čase podania žiadosti stále jeho zamestnancom. V takom prípade je povinný vykonať a podať ročné zúčtovanie poistného a uhradiť prípadný nedoplatok z ročného zúčtovania poistného za zamestnanca tento zamestnávateľ. Uhradený nedoplatok predstavuje pohľadávku zamestnávateľa voči zamestnancovi a vrátený preplatok predstavuje záväzok zamestnávateľa voči zamestnancovi. Ak poistenec nie je v čase podania žiadosti zamestnancom ani u jedného z posledných zamestnávateľov, má povinnosť vykonať a podať ročné zúčtovanie poistného sám.

(3) Ak poistenec požiada o vykonanie ročného zúčtovania poistného podľa odseku 2, je povinný predložiť zamestnávateľovi, ktorého požiadal o vykonanie ročného zúčtovania poistného v lehote podľa odseku 2, doklad s údajmi podľa odseku 5 od všetkých ostatných zamestnávateľov; uvedené neplatí, ak poistenec mal v rozhodujúcom období príjem podľa § 13 ods. 1 až 4 len od zamestnávateľa, ktorého požiadal o vykonanie ročného zúčtovania poistného.

(4) Ak poistenec nepožiada zamestnávateľa o vykonanie ročného zúčtovania poistného podľa odseku 2, nepredloží doklady podľa odseku 3 alebo nemôže požiadať o vykonanie ročného zúčtovania poistného z dôvodu zániku zamestnávateľa bez právneho nástupcu, je povinný vykonať a podať ročné zúčtovanie poistného sám.

(5) Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom poistného a nevykonáva ročné zúčtovanie poistného podľa odseku 2, je povinný po uplynutí rozhodujúceho obdobia vystaviť a doručiť zamestnancovi, ktorý ho o to požiada, najneskôr do 7. februára nasledujúceho kalendárneho roka alebo ak je žiadosť zamestnanca doručená zamestnávateľovi po 7. februári nasledujúceho kalendárneho roka, najneskôr do 15 kalendárnych dní od jej doručenia, doklad, v ktorom uvedie

- a) úhrn príjmov podľa § 13 ods. 1 až 4 za rozhodujúce obdobie,
- b) údaj o výške minimálneho základu tohto zamestnanca stanovenej podľa § 13 ods. 15 a 16 za jednotlivé kalendárne mesiace rozhodujúceho obdobia,
- c) úhrn zaplatených preddavkov zamestnanca podľa § 16 ods. 2 písm. a) a upravených podľa § 16 ods. 8 písm. a) za rozhodujúce obdobie a
- d) úhrn zaplatených preddavkov zamestnávateľa za tohto zamestnanca podľa § 16 ods. 2 písm. c) a upravených podľa § 16 ods. 8 písm. d) za rozhodujúce obdobie.

(6) Ak poistenec, ktorý je platiteľom poistného, zomrie, ročné zúčtovanie poistného sa nepodáva.

(7) Ak zaniká platiteľ poistného podľa § 11 ods. 5 bez likvidácie, je platiteľ poistného alebo jeho právny nástupca povinný vystaviť doklad podľa odseku 5 a doručiť ho všetkým poistencom, ktorí boli v rozhodujúcom období zamestnancami tohto platiteľa v lehote troch mesiacov od jeho zrušenia, najneskôr v lehote podľa odseku 2.

(8) Ak platiteľ poistného podľa § 11 ods. 5 zrušuje stálu prevádzkareň na území Slovenskej republiky, je povinný vystaviť doklad podľa odseku 5 a doručiť ho všetkým poistencom, ktorí boli v rozhodujúcom období zamestnancami tohto platiteľa, najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom zrušil stálu prevádzkareň.

(9) Poistenec alebo zamestnávateľ, ktorý vykonáva ročné zúčtovanie poistného za zamestnanca podľa odseku 2, vykoná výpočet sumy poistného z vymeriavacieho základu podľa § 13 ods. 1 až 10 za všetkých platiteľov poistného okrem štátu za tohto poistenca a výpočet sumy preplatku na poistnom (ďalej len „preplatok“) a nedoplatku v členení na jednotlivých platiteľov poistného okrem štátu. Jednotlivé sumy poistného sa zaokrúhľujú na celé koruny smerom nahor.

(10) Poistenec alebo zamestnávateľ, ktorý vykonáva ročné zúčtovanie poistného za zamestnanca podľa odseku 2, je povinný písomne oznámiť ostatným platiteľom poistného za poistenca výšku ich nedoplatku alebo preplatku do konca apríla kalendárneho roka, v ktorom sa ročné zúčtovanie vykonáva; toto neplatí, ak výška nedoplatku alebo preplatku nedosiahne najmenej 100 Sk.

(11) Platiteľ poistného je povinný odvieť nedoplatok príslušnej zdravotnej poisťovni najneskôr do 30. júna kalendárneho roka, v ktorom sa ročné zúčtovanie poistného vykonalo; nedoplatok zamestnanca, za ktorého vykonal ročné zúčtovanie poistného zamestnávateľ, je povinný odvieť tento zamestnávateľ. Ustanovenie prvej vety neplatí, ak výška nedoplatku platiteľa poistného nedosiahne najmenej 100 Sk. Ustanovenia § 15 ods. 2 a 3 a § 17 ods. 4, 5 a 7 platia rovnako aj pre nedoplatok.

(12) Príslušná zdravotná poisťovňa je povinná po zúčtovaní vzájomných pohľadávok a záväzkov vrátiť preplatok platiteľovi poistného alebo jeho právnomu nástupcovi najneskôr v lehote ustanovenej v odseku 11; preplatok zamestnanca, za ktorého vykonal ročné zúčtovanie poistného zamestnávateľ, po zúčtovaní vzájomných pohľadávok a záväzkov vráti zdravotná poisťovňa tomuto zamestnávateľovi. Ak zdravotná poisťovňa neodvedie preplatok riadne a včas, platiteľ poistného, ktorému vznikol preplatok, si môže uplatniť nárok na tento preplatok na úrade;¹³⁾ za zamestnanca môže tento nárok uplatniť zamestnávateľ, ktorý vykonal ročné zúčtovanie poistného. Ustanovenie prvej vety neplatí, ak výška preplatku platiteľa poistného nedosiahne najmenej 100 Sk.

(13) Zamestnávateľ, ktorý vykonal ročné zúčtovanie poistného za zamestnanca, je povinný v lehote ustanovenej v odseku 1 oznámiť zamestnancovi výšku jeho nedoplatku alebo preplatku a zúčtovať ho zamestnancovi najneskôr v lehote ustanovenej v odseku 11; toto neplatí, ak výška nedoplatku alebo preplatku nedosiahne najmenej 100 Sk.

(14) Ak zamestnávateľ zanikol bez právneho nástupcu, ustanovenie odseku 11 a 12 sa na neho nevzťahuje. Ak takýto zamestnávateľ vykonal ročné zúčtovanie poistného za svojho zamestnanca a výsledkom ročného zúčtovania poistného je

- a) nedoplatok zamestnanca, príslušná zdravotná poisťovňa si uplatní nárok na nedoplatok zamestnanca voči zamestnancovi,
- b) preplatok zamestnanca, príslušná zdravotná poisťovňa ho vráti tomuto zamestnancovi; toto neplatí, ak výška nedoplatku alebo preplatku nedosiahne najmenej 100 Sk.

(15) Zamestnávateľ vypočíta a vyrovná s príslušnou zdravotnou poisťovňou svoje preplatky a nedoplatky podľa odseku 11 a 12 tak, že spočíta preplatky a nedoplatky zamestnávateľa z ročných zúčtovaní poistného za zamestnancov, za ktorých vykonal ročné zúčtovanie poistného podľa odseku 2, a preplatky a nedoplatky zamestnávateľa, ktoré mu boli oznámené a doručené podľa odseku 10 ostatnými platiteľmi poistného. Súčasťou vyrovnania je oznámenie zamestnávateľa o preplatkoch a nedoplatkoch za jednotlivých zamestnancov, ktoré je zamestnávateľ povinný zaslať príslušnej zdravotnej poisťovni do konca mája kalendárneho roka, v ktorom sa ročné zúčtovanie vykonalo.

(16) Príslušná zdravotná poisťovňa je povinná vykonať ročné zúčtovanie poistného plateného štátom za predchádzajúci kalendárny rok na základe údajov z centrálného registra poistencov⁵²⁾ a podať ho ministerstvu zdravotníctva najneskôr do 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka. K ročnému zúčtovaniu priloží skutočný denný počet poistencov za predchádzajúci kalendárny rok.

Na účely ročného zúčtovania poistného plateného štátom sa počet poistencov štátu zaokrúhľuje na celé čísla smerom nadol a suma získaná vynásobením vymeriavacieho základu a sadzby poistného štátu sa zaokrúhľuje na celé čísla smerom nahor.

(17) V prípade súbehu platiteľa poistného podľa § 11 ods. 1 písm. d) s ostatnými platiteľmi poistného v rámci rozhodujúceho obdobia štát platí poistné len do takej výšky, aby súčet všetkých odvodov na poistné za všetkých platiteľov nepresiahol výšku 14 % z vymeriavacieho základu podľa § 13 ods. 9 písm. d).

(18) Pred uplynutím lehoty na podanie ročného zúčtovania poistného môže poistenec alebo zamestnávateľ, ktorý vykonáva ročné zúčtovanie poistného za zamestnanca podľa odseku 2, podať opravné ročné zúčtovanie poistného. Pre plnenie ustanovení odsekov 10 až 15 a § 18 sa použije vypočítaná suma nedoplatku alebo preplatku z opravného ročného zúčtovania poistného a na predchádzajúce ročné zúčtovanie sa neprihliada. Ustanovenia odsekov 11 a 12 platia rovnako aj pre zaplatenie nedoplatku alebo preplatku z opravného ročného zúčtovania poistného.

(19) Po uplynutí lehoty na podanie ročného zúčtovania poistného poistenec alebo zamestnávateľ, ktorý vykonáva ročné zúčtovanie poistného za zamestnanca podľa odseku 2, je povinný podať dodatočné ročné zúčtovanie poistného, ak zistí, že nedoplatok alebo preplatok platiteľa poistného je iný, ako bol uvedený v ročnom zúčtovaní poistného. Nedoplatok alebo preplatok z dodatočného ročného zúčtovania poistného je splatný do troch mesiacov odo dňa podania dodatočného ročného zúčtovania poistného. Ak nebude nedoplatok z dodatočného ročného zúčtovania poistného zaplatený ani v lehote podľa predchádzajúcej vety alebo ak poistenec alebo zamestnávateľ, ktorý vykonáva ročné zúčtovanie poistného za zamestnanca podľa odseku 2, pred uplynutím lehoty na podanie ročného zúčtovania poistného ročné zúčtovanie poistného vôbec v príslušnej zdravotnej poisťovni nepodal, právo zdravotnej poisťovne uplatniť si úrok z omeškania (§ 18 ods. 1) počítaný od pôvodnej lehoty na odvedenie nedoplatku príslušnej zdravotnej poisťovni nie je podaním dodatočného ročného zúčtovania poistného dotknuté.

(20) O sporoch vyplývajúcich z ročného zúčtovania poistného rozhoduje úrad; ustanovenie odseku 11 poslednej vety tým nie je dotknuté. Na toto konanie sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.⁵⁶⁾

(21) Ročné zúčtovanie poistného možno podať na tlačive, ktorého vzor ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva. Podrobnosti o platení preddavkov na poistné, ročnom zúčtovaní poistného a povinnostiach pri ročnom zúčtovaní poistného ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva po dohode s Ministerstvom financií Slovenskej republiky.

(22) Ročné zúčtovanie poistného možno podať telefaxom, elektronickými prostriedkami, ak obsah údajov, ich rozsah a usporiadanie sú totožné so vzorom tlačiva ustanoveného ministerstvom. Ročné zúčtovanie poistného podané elektronickými prostriedkami musí byť podpísané zaručeným elektronickým podpisom^{52a)} alebo urobené v súlade s dohodou podľa odseku 23. Ročné zúčtovanie poistného urobené telegraficky, telefaxom, ďalekopisom alebo elektronickými prostriedkami, ak nie je podpísané zaručeným elektronickým podpisom^{52a)} alebo urobené v súlade s dohodou podľa odseku 23, treba doručiť aj v písomnej forme, a to do piatich pracovných dní od jeho odoslania, inak sa nepovažuje za doručené.

(23) Ak platitelia poistného chcú doručovať príslušnej zdravotnej poisťovni ročné zúčtovanie poistného elektronickými prostriedkami, ktoré nebudú podpísané zaručeným elektronickým podpisom, sú povinní písomne oznámiť príslušnej zdravotnej poisťovni údaje potrebné na doručovanie na tlačive podľa vzoru uverejneného na internetovej stránke ministerstva zdravotníctva. O takomto postupe uzavrie príslušná zdravotná poisťovňa s platiteľom poistného písomnú dohodu. Dohoda obsahuje najmä náležitosti elektronického doručovania, spôsob

overovania podania urobeného elektronickými prostriedkami a spôsob preukazovania doručenia.

(24) Na účely ročného zúčtovania poistného sa za príslušnú zdravotnú poisťovňu považuje zdravotná poisťovňa, ktorá bola príslušnou zdravotnou poisťovňou poistenca v tom kalendárnom roku, za ktorý sa ročné zúčtovanie poistného vykonáva.

§ 20

Vykazovanie poistného

(1) Zamestnávateľ je povinný vykázať príslušnej zdravotnej poisťovni preddavky na poistné za príslušný kalendárny mesiac v členení podľa jednotlivých zamestnancov, za ktorých odvádza poistné, spôsobom a formou, ktorú určuje úrad.¹³⁾

(2) Samostatne zárobkovo činná osoba je povinná

- a) písomne vykázať príslušnej zdravotnej poisťovni výšku preddavku na poistné do ôsmich dní odo dňa vzniku povinnosti platiť poistné ako samostatne zárobkovo činná osoba,
- b) písomne vykázať príslušnej zdravotnej poisťovni výšku preddavku na poistné do 8. januára kalendárneho roka, ak táto osoba zmenila k 1. januáru kalendárneho roka príslušnú zdravotnú poisťovňu,
- c) odovzdať odpis z ročného zúčtovania poistného za predchádzajúci kalendárny rok do 30. júna kalendárneho roka, ak táto osoba zmenila k 1. januáru kalendárneho roka príslušnú zdravotnú poisťovňu.

(3) Príslušná zdravotná poisťovňa je oprávnená vyžiadať si od platiteľa poistného doklady potrebné na výpočet ročného zúčtovania poistného. Ak platiteľ poistného nepredloží požadované doklady, je príslušná zdravotná poisťovňa povinná bez zbytočného odkladu písomne informovať úrad.

(4) Podrobnosti o vykazovaní preddavkov na poistné ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva po dohode s Ministerstvom financií Slovenskej republiky.

§ 21

Premĺčanie

(1) Právo zdravotnej poisťovne uplatniť nárok na poistné (§ 17 ods. 7, § 18 a § 19 ods. 11) a nárok na úhradu za zdravotnú starostlivosť (§ 9 ods. 7) sa premĺčí uplynutím piatich rokov odo dňa splatnosti poistného alebo úhrady za zdravotnú starostlivosť.

(2) Právo vymáhať poistné, úrok z omeškania a úhradu za zdravotnú starostlivosť podľa odseku 1 sa premĺčí uplynutím troch rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení povinnosti zaplatiť poistné, úrok z omeškania alebo úhradu za zdravotnú starostlivosť, ak nie je ustanovené inak.

(3) Právo na vrátenie preplatku (§ 19 ods. 12) sa premĺčí uplynutím piatich rokov od kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, v ktorom sa vykonalo ročné zúčtovanie poistného.

(4) V prípade nesplnenia povinností podľa § 6 alebo oznamovacích povinností podľa § 23 ods. 1, 2 a 5 právo zdravotnej poisťovne uplatniť si nárok na predpísanie poistného a úroku z omeškania na úrade sa nepremĺčuje.

§ 22**Práva a povinnosti poistenca**

(1) Poistenec má právo

- a) na výber zdravotnej poisťovne za podmienok ustanovených týmto zákonom (§ 7),
- b) na úhradu zdravotnej starostlivosti za podmienok ustanovených týmto zákonom (§ 9 a 10),
- c) na informáciu, s ktorými poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti¹¹⁾ má príslušná zdravotná poisťovňa uzatvorenú zmluvu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti,⁵³⁾
- d) na poskytnutie neodkladnej starostlivosti¹⁵⁾ poskytovateľom zdravotnej starostlivosti aj vtedy, ak príslušná zdravotná poisťovňa s ním nemá uzatvorenú zmluvu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti,⁵³⁾
- e) vrátenie preplatku na základe ročného zúčtovania poistného (§ 19),
- f) podieľať sa na kontrole poskytnutej zdravotnej starostlivosti,
- g) domáhať sa ochrany práv a právom chránených záujmov vyplývajúcich z verejného zdravotného poistenia v konaní pred úradom.¹³⁾

(2) Poistenec je povinný

- a) uhradiť príslušnej zdravotnej poisťovni zdravotnú starostlivosť, ak sa mu poskytla preukázateľne v dôsledku porušenia liečebného režimu¹⁴⁾ alebo užitia návykovej látky,
- b) preukázateľne vrátiť zdravotnej poisťovni preukaz poistenca, a ak mu zdravotná poisťovňa vydala európsky preukaz (§ 10a), aj európsky preukaz, pri zmene zdravotnej poisťovne (§ 7) alebo zániku skutočností zakladajúcich účasť na verejnom zdravotnom poistení,
- c) plniť povinnosti v súvislosti s vykonávaním ročného zúčtovania podľa § 19,
- d) plniť povinnosti podľa § 6 ods. 1,
- e) doplatiť poistné, ktoré bol povinný uhradiť odo dňa vzniku skutočnosti zakladajúcej vznik verejného zdravotného poistenia,
- f) plniť oznamovacie povinnosti podľa § 23 ods. 1, 4 a 6,
- g) dodržiavať pokyny zdravotnej poisťovne súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v rámci verejného zdravotného poistenia zverejnené na internetovej stránke alebo zverejnené iným vhodným spôsobom,
- h) preukazovať sa preukazom poistenca pred každým poskytnutím zdravotnej starostlivosti u poskytovateľa zdravotnej starostlivosti,¹¹⁾
- i) predložiť poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti¹¹⁾ pri predpisovaní a výdaji liekov, dietetických potravín alebo zdravotníckych pomôcok podľa osobitného predpisu^{53aa)} liekovú knižku, ak mu ju zdravotná poisťovňa vydala podľa osobitného predpisu,^{53ab)}
- j) oznámiť poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti, s ktorým má uzatvorenú dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti,^{53ac)} zmenu zdravotnej poisťovne,
- k) poskytovať súčinnosť pri kontrole poskytnutej zdravotnej starostlivosti.

§ 23**Oznamovacie povinnosti**

(1) Poistenec je povinný oznámiť príslušnej zdravotnej poisťovni najneskôr do ôsmich dní

- a) zmenu mena, priezviska a zmenu trvalého pobytu,
- b) zmenu platiteľa poistného,

- c) skutočnosti rozhodujúce pre zánik verejného zdravotného poistenia (§ 5 ods. 2 a 3) a vrátiť preukaz poistenca,
- d) skutočnosti rozhodujúce pre vznik alebo zánik povinnosti štátu platiť za neho poistné (§ 11 ods. 8 až 10).

(2) Povinnosti podľa odseku 1 písm. b) a d) sa nevzťahujú na zamestnanca, za ktorého tieto skutočnosti oznamuje zamestnávateľ podľa § 24.

(3) Poistenec je povinný oznámiť zdravotnej poisťovni vznik skutočností uvedených v § 11 ods. 8 písm. a), b), d) až h), r), s) a u), a to do ôsmich dní od vzniku skutočnosti.

(4) Poistenec je povinný oznámiť najneskôr do ôsmich dní skutočnosti rozhodujúce pre zánik verejného zdravotného poistenia (§ 5 ods. 2 a 3) zdravotnej poisťovni, do ktorej si podal prihlášku podľa § 7 ods. 2.

(5) Skutočnosti podľa odsekov 1 a 3 je povinný oznámiť za poistenca, ktorý bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony, jeho zákonný zástupca a za maloletého poistenca jeho zákonný zástupca alebo iná fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej bol maloletý zverený do výchovy,¹⁰⁾ ak ďalej nie je ustanovené inak.

(6) Poistenec, ktorý je zamestnancom, je povinný oznámiť zamestnávateľovi v deň nástupu do zamestnania a počas trvania zamestnania príslušnú zdravotnú poisťovňu (§ 6 ods. 5) a každú zmenu príslušnej zdravotnej poisťovne (§ 7 ods. 2); ak je zamestnancom u viacerých zamestnávateľov, je povinný uvedené skutočnosti oznámiť každému zamestnávateľovi.

(7) Úmrtie fyzickej osoby alebo vyhlásenie za mŕtveho (§ 5 ods. 1) je povinný oznámiť úradu¹³⁾ príslušný úrad poverený vedením matriky do ôsmeho dňa v kalendárnom mesiaci nasledujúcom po kalendárnom mesiaci, v ktorom bol vykonaný zápis do knihy úmrtí. Úrad je povinný úmrtie fyzickej osoby alebo vyhlásenie za mŕtveho oznámiť príslušnej zdravotnej poisťovni do piatich dní odo dňa, keď sa o tejto skutočnosti dozvedel.

(8) Platiteľ poistného, ktorý je zamestnávateľom alebo samostatne zárobkovo činnou osobou, je povinný oznámiť príslušnej zdravotnej poisťovni zmenu svojho názvu, sídla, bydliska, identifikačného čísla, čísla bankového účtu a zmenu dňa, ktorý je určený na výplatu príjmov, do ôsmich dní odo dňa zmeny.

(9) Zdravotná poisťovňa je povinná oznámiť

- a) poistencovi bez zbytočného odkladu dôvod odmietnutia potvrdenia prihlášky (§ 6 ods. 9),
- b) úradu do 20. dňa v kalendárnom mesiaci údaje uvedené v § 27 ods. 2 a do 31. mája kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý sa uskutočnilo ročné zúčtovanie, údaje uvedené v § 27a ods. 2,
- c) ministerstvu zdravotníctva do desiateho dňa v kalendárnom mesiaci počet poistencov, za ktorých platí poistné štát (§ 11 ods. 8 až 10) k prvému dňu a k poslednému dňu predchádzajúceho kalendárneho mesiaca,
- d) ministerstvu zdravotníctva počet poistencov podľa pohlavia a veku členených podľa pohlavia a podľa vekovej štruktúry v kategóriách po piatich rokoch od narodenia do 80 rokov veku a v kategórii od 80 rokov veku vyššie (ďalej len „počet poistencov podľa pohlavia a veku“) a ďalšie údaje, ktoré sú potrebné na výpočet indexu rizika nákladov na zdravotnú starostlivosť podľa pohlavia a veku (ďalej len „index rizika nákladov“), raz ročne v termíne, ktorý určí ministerstvo zdravotníctva.

(10) Oznámenie podľa odseku 1 písm. a) a oznámenie zmeny svojho názvu (obchodného mena) podľa odseku 7 môže samostatne zárobkovo činná osoba splniť aj na jednotnom kontaktnom

mieste^{13aa)} v súvislosti s oznamovaním zmien podľa osobitného zákona,^{53a)} ak oznámenie vykoná v lehote podľa odseku 1. Oznámenie zmeny platiteľa poistného na samostatne zárobkovo činnú osobu podľa odseku 1 písm. b) môže poistenec splniť aj na jednotnom kontaktnom mieste pri získavaní oprávnenia na podnikanie.

§ 24

Povinnosti platiteľa poistného

Platiteľ poistného, ktorý je zamestnávateľom, samostatne zárobkovo činnou osobou alebo platiteľom poistného podľa § 11 ods. 2, je povinný

- a) vypočítavať poistné, riadne a včas platiť a odvádzať preddavky na poistné a vykazovať poistné príslušnej zdravotnej poisťovni (§ 15 až 17 a § 20),
- b) plniť povinnosti v súvislosti s vykonávaním ročného zúčtovania podľa § 19,
- c) písomne oznámiť príslušnej zdravotnej poisťovni spôsobom určeným úradom najneskôr do ôsmich pracovných dní zmenu platiteľa poistného okrem zmeny platiteľa poistného z dôvodu uvedeného v § 11 ods. 8, ktorú treba oznámiť do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom došlo k zmene platiteľa poistného, a okrem zmeny platiteľa poistného z dôvodu uvedeného v § 11 ods. 9, ktorú treba oznámiť najneskôr v termíne pre podanie ročného zúčtovania za rozhodujúce obdobie, v ktorom došlo k zmene platiteľa poistného,
- d) viesť a uchovávať po dobu desiatich rokov účtovné doklady a iné doklady potrebné na správne určenie vymeriavacieho základu, sadzby poistného, výšky poistného a jeho platenia,
- e) viesť a uchovávať po dobu desiatich rokov evidenciu o zamestnancoch, ktorá musí obsahovať
 1. meno a priezvisko, a to aj predchádzajúce, rodné číslo, u cudzinca sa uvádza dátum narodenia, ak rodné číslo nemá, adresu trvalého pobytu; údaje uvedené v tomto bode okrem rodného čísla sa neuvádzajú u osôb, na ktoré sa vzťahujú osobitné spôsoby vykazovania údajov podľa osobitných predpisov,^{53b)}
 2. údaje o vzniku a zániku verejného zdravotného poistenia,
 3. počet dní, za ktoré sa platí poistné v členení na jednotlivé kalendárne mesiace,
 4. príjem podľa § 13 ods. 1 až 4 v členení na jednotlivé kalendárne mesiace,
 5. údaj o výške minimálneho základu tohto zamestnanca stanoveného podľa § 13 ods. 15 a 16 za jednotlivé kalendárne mesiace,
 6. úhrn zaplatených preddavkov zamestnanca podľa § 16 ods. 2 písm. a) v členení na jednotlivé kalendárne mesiace,
 7. úhrn zaplatených preddavkov zamestnávateľa za tohto zamestnanca podľa § 16 ods. 2 písm. c) v členení na jednotlivé kalendárne mesiace,
- f) preukazovať príslušnej zdravotnej poisťovni skutočnosti potrebné na zistenie dodržania lehoty splatnosti preddavkov na poistné (§ 17),
- g) predkladať príslušnej zdravotnej poisťovni na požiadanie doklady potrebné na výpočet ročného zúčtovania poistného (§ 19),
- h) poskytovať súčinnosť pri výkone kontroly a predkladať príslušnej zdravotnej poisťovni pri výkone kontroly podľa osobitného predpisu⁵⁴⁾ účtovné doklady a iné doklady týkajúce sa platenia, odvádzania, ročného zúčtovania a vykazovania poistného a umožniť výkon kontroly zamestnancom zdravotnej poisťovne povereným vykonaním kontroly,
- i) predkladať úradu¹³⁾ pri výkone dohľadu účtovné doklady a iné doklady týkajúce sa platenia, odvádzania, ročného zúčtovania a vykazovania poistného alebo ich na požiadanie zasielať a umožniť úradu výkon dohľadu podľa osobitného predpisu,⁵⁵⁾
- j) plniť oznamovacie povinnosti podľa § 23 ods. 8.

§ 25**Povinnosti zdravotnej poisťovne**

(1) Zdravotná poisťovňa je povinná

- a) plniť povinnosti podľa § 6 ods. 10 a 12,
- b) pri zmene zdravotnej poisťovne podľa § 7 ods. 2 oznámiť písomnou formou vznik poistného vzťahu predchádzajúcej príslušnej zdravotnej poisťovni do ôsmich dní od potvrdenia prihlášky za dotknutého poistenca; oznámenie musí obsahovať údaje uvedené v § 8 ods. 1 písm. b) a d),
- c) oznámiť vznik poistného vzťahu predchádzajúcej príslušnej zdravotnej poisťovni do ôsmich dní od potvrdenia prihlášky za dotknutého poistenca,
- d) uverejňovať a aktualizovať vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci na internete
 1. zoznam poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, s ktorými má uzatvorenú zmluvu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti,⁵³⁾
 2. zoznam poistencov a zoznam platiteľov poistného, ktorí nezaplatili poistné za tri mesiace v kalendárnom roku, nedoplatok alebo úhradu za zdravotnú starostlivosť v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom,¹⁾
- e) plniť oznamovacie povinnosti podľa § 23 ods. 9,
- f) vrátiť sumu preddavku na poistné, nedoplatku alebo úrokov z omeškania zaplatených bez právneho dôvodu alebo časť presahujúcu správnu výšku preddavku na poistné, nedoplatku alebo úrokov z omeškania platiteľovi poistného alebo jeho právneho nástupcovi do dvoch mesiacov od zistenia tejto skutočnosti alebo od doručenia písomnej žiadosti platiteľa poistného alebo jeho právneho nástupcu, takúto sumu možno použiť na zápočet pohľadávky zdravotnej poisťovne voči platiteľovi poistného alebo jeho právneho zástupcovi,
- g) oznámiť úradu porušenie povinností uvedených v § 22 ods. 2, § 23 ods. 1, 4 až 6 a ods. 8 a § 24.

(2) Príslušná zdravotná poisťovňa je povinná

- a) zabezpečiť poistencovi zdravotnú starostlivosť v rozsahu ustanovenom v osobitnom predpise,¹⁾
- b) poskytnúť poistencovi na požiadanie informáciu, s ktorými poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti má uzatvorenú zmluvu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti.⁵³⁾
- c) vydať poistencovi európsky preukaz podľa § 10a.

§ 26**Pokuty**

(1) Úrad¹³⁾ môže uložiť pokutu

- a) do výšky 5 000 Sk poistencovi za nesplnenie povinností ustanovených v § 22 ods. 2 písm. a) až c) a e), alebo za porušenie ustanovenia § 6 ods. 5,
- b) do výšky 10 000 Sk tomu, kto nesplnil oznamovacie povinnosti ustanovené v § 23 a kto nesplnil povinnosti podľa § 6 ods. 1,
- c) do výšky 100 000 Sk platiteľovi poistného za nesplnenie povinností ustanovených v § 24 písm. a) až i).

(2) Úrad môže uložiť pokutu za každé nesplnenie povinnosti alebo porušenie ustanovenia podľa odseku 1; pri ukladaní pokuty prihliada na závažnosť, čas trvania a dôsledky porušenia povinnosti.

(3) Pri opakovanom porušení tej istej povinnosti úrad uloží pokutu vo výške dvojnásobku pokuty

uloženej podľa odseku 1, ak k porušeniu povinnosti došlo do dvoch rokov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty.

(4) Pokuty sú splatné do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia úradu o uložení pokuty.

(5) Pokutu možno uložiť do dvoch rokov odo dňa zistenia porušenia povinnosti úradom, najneskôr však do troch rokov odo dňa porušenia povinnosti.

(6) Na konanie o pokutách sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.⁵⁶⁾

(7) Výnosy z pokút sú príjmom štátneho rozpočtu.

(8) Ukladanie pokút zdravotným poisťovňami upravuje osobitný predpis.⁵⁷⁾

TRETIA ČASŤ

PREROZDEĽOVANIE POISTNÉHO NA VEREJNÉ ZDRAVOTNÉ POISTENIE

§ 27

Mesačné prerozdeľovanie preddavkov na poistné

(1) Mesačné prerozdeľovanie preddavkov na poistné sa vykonáva v každom kalendárnom mesiaci za kalendárny mesiac, ktorý dva mesiace predchádza tomuto kalendárnemu mesiacu (ďalej len „mesačné prerozdeľovanie“).

(2) Zdravotná poisťovňa je povinná do 20. dňa v kalendárnom mesiaci oznámiť úradu

- a) celkovú sumu zaplatených preddavkov na poistné podľa odseku 3,
- b) celkovú sumu preddavkov na poistné, ktoré sú platitelia poistného povinní odvieť zdravotnej poisťovni za kalendárny mesiac, za ktorý sa mesačné prerozdeľovanie vykonáva,
- c) počet poistencov podľa pohlavia a veku za kalendárny mesiac, za ktorý sa mesačné prerozdeľovanie vykonáva.

(3) Základom mesačného prerozdeľovania je 85 % z celkovej sumy zaplatených preddavkov na poistné, ktoré

- a) platiteľ poistného podľa § 11 ods. 1 písm. a) až c) a ods. 2 zaplatil zdravotnej poisťovni v kalendárnom mesiaci nasledujúcom po mesiaci, za ktorý sa mesačné prerozdeľovanie vykonáva,
- b) platiteľ poistného podľa § 11 ods. 1 písm. d) zaplatil zdravotnej poisťovni v kalendárnom mesiaci, za ktorý sa mesačné prerozdeľovanie vykonáva (ďalej len „základ mesačného prerozdeľovania“).

(4) Štandardizovaný príjem na účely mesačného prerozdeľovania na jedného prepočítaného poistenca (§ 28 ods. 1) je podiel celkového základu mesačného prerozdeľovania a celkového počtu prepočítaných poistencov. Celkový základ mesačného prerozdeľovania je súčet základov mesačného prerozdeľovania za všetky zdravotné poisťovne. Celkový počet prepočítaných poistencov je súčet prepočítaných poistencov všetkých zdravotných poisťovní.

(5) Celková suma z mesačného prerozdeľovania pre zdravotnú poisťovňu sa vypočíta vynásobením počtu prepočítaných poistencov zdravotnej poisťovne štandardizovaným príjmom podľa odseku 4 na jedného prepočítaného poistenca.

(6) Výsledkom mesačného prerozdeľovania pre zdravotnú poisťovňu je rozdiel celkovej sumy z mesačného prerozdeľovania podľa odseku 5 pre zdravotnú poisťovňu a základu mesačného prerozdeľovania pre zdravotnú poisťovňu.

(7) Ak je výsledok mesačného prerozdelenia pre zdravotnú poisťovňu

- a) kladný, zdravotná poisťovňa má pohľadávky voči iným zdravotným poisťovňam (ďalej len „oprávnená poisťovňa“),
- b) záporný, zdravotná poisťovňa má záväzky voči iným zdravotným poisťovňam (ďalej len „povinná poisťovňa“).

(8) Úrad doručí každej zdravotnej poisťovni do 25. dňa v kalendárnom mesiaci rozhodnutie o mesačnom prerozdeľovaní, v ktorom

a) uvedie za každú zdravotnú poisťovňu

1. celkovú sumu zaplatených preddavkov na poistné podľa odseku 2 písm. a),
2. celkovú sumu preddavkov na poistné podľa odseku 2 písm. b),
3. počet poistencov podľa pohlavia a veku podľa odseku 2 písm. c),
4. počet prepočítaných poistencov podľa § 28 ods. 1,

b) rozhodne o

1. výške štandardizovaného príjmu na jedného prepočítaného poistenca podľa odseku 4,
2. celkovej sume z mesačného prerozdeľovania podľa odseku 5 pre každú zdravotnú poisťovňu,
3. výsledku mesačného prerozdeľovania podľa odseku 6 pre každú zdravotnú poisťovňu,
4. spôsobe vysporiadania pohľadávok a záväzkov z mesačného prerozdeľovania podľa odseku 9,
5. povinnosti zaplatiť poplatok z omeškania podľa § 28 ods. 5.

(9) V rozhodnutí podľa odseku 8 úrad stanoví každej povinnej poisťovni výšku jej záväzku voči každej oprávnenej poisťovni. Výška záväzku sa vypočíta ako súčin koeficientu oprávnenej poisťovne a výsledku mesačného prerozdeľovania pre povinnú poisťovňu. Koeficient oprávnenej poisťovne sa vypočíta ako podiel výsledku mesačného prerozdeľovania pre oprávnenú poisťovňu a súčtu výsledkov mesačného prerozdeľovania pre všetky oprávnené poisťovne. Povinná poisťovňa je povinná uhradiť záväzky voči oprávneným poisťovňam do piatich pracovných dní od doručenia rozhodnutia podľa odseku 8.

§ 27a

Ročné prerozdeľovanie poistného

(1) Ročné prerozdeľovanie poistného sa vykonáva v každom kalendárnom roku za predchádzajúci kalendárny rok (ďalej len „ročné prerozdeľovanie“).

(2) Zdravotná poisťovňa je povinná do 31. mája kalendárneho roka nasledujúceho po rozhodujúcom období, za ktoré sa uskutočnilo ročné zúčtovanie poistného, oznámiť úradu

- a) celkovú sumu poistného, ktoré je platiteľ poistného povinný odvieť zdravotnej poisťovni podľa § 15 za rozhodujúce obdobie (ďalej len „povinné poistné“),
- b) počet poistencov podľa pohlavia a veku za rozhodujúce obdobie.

(3) Základom ročného prerozdeľovania poistného je 85,5 % povinného poistného podľa odseku 2 písm. a) (ďalej len „základ ročného prerozdeľovania“).

(4) Štandardizovaný príjem na účely ročného prerozdeľovania na jedného prepočítaného poistenca (§ 28 ods. 1) je podiel celkového základu ročného prerozdeľovania a celkového počtu prepočítaných poistencov. Celkový základ ročného prerozdeľovania je súčet základov ročného prerozdeľovania za všetky zdravotné poisťovne. Celkový počet prepočítaných poistencov je súčet prepočítaných poistencov všetkých zdravotných poisťovní.

(5) Celková suma z ročného prerozdelenia pre zdravotnú poisťovňu sa vypočíta vynásobením počtu prepočítaných poistencov zdravotnej poisťovne štandardizovaným príjmom podľa odseku 4 na jedného prepočítaného poistenca.

(6) Výsledkom ročného prerozdelenia pre zdravotnú poisťovňu je rozdiel celkovej sumy z ročného prerozdelenia podľa odseku 5 pre zdravotnú poisťovňu a základu ročného prerozdelenia pre zdravotnú poisťovňu.

(7) Upraveným výsledkom ročného prerozdelenia pre zdravotnú poisťovňu je rozdiel výsledku ročného prerozdelenia pre zdravotnú poisťovňu podľa odseku 6 a súčtu výsledkov mesačných prerozdelení pre zdravotnú poisťovňu podľa § 27 ods. 6.

(8) Ak je upravený výsledok ročného prerozdelenia pre zdravotnú poisťovňu

- a) kladný, zdravotná poisťovňa má pohľadávky voči iným zdravotným poisťovňam,
- b) záporný, zdravotná poisťovňa má záväzky voči iným zdravotným poisťovňam.

(9) Úrad doručí každej zdravotnej poisťovni do 30. júna kalendárneho roka nasledujúceho po rozhodujúcom období rozhodnutie o ročnom prerozdeľovaní, v ktorom

a) uvedie za každú zdravotnú poisťovňu

- 1. celkovú sumu povinného poistného podľa odseku 2 písm. a),
- 2. počet poistencov podľa pohlavia a veku podľa odseku 2 písm. b),
- 3. počet prepočítaných poistencov podľa § 28 ods. 1,

b) rozhodne o

- 1. výške štandardizovaného príjmu na jedného prepočítaného poistenca podľa odseku 4,
- 2. celkovej sume z ročného prerozdelenia podľa odseku 5 pre každú zdravotnú poisťovňu,
- 3. výsledku ročného prerozdelenia podľa odseku 6 pre každú zdravotnú poisťovňu,
- 4. upravenom výsledku ročného prerozdelenia podľa odseku 7 pre každú zdravotnú poisťovňu,
- 5. spôsobe vysporiadania pohľadávok a záväzkov z ročného prerozdelenia podľa odseku 10,
- 6. povinnosti zaplatiť poplatok z omeškania podľa § 28 ods. 5.

(10) V rozhodnutí podľa odseku 9 úrad stanoví každej zdravotnej poisťovni podľa odseku 8 písm. b) výšku jej záväzku voči každej zdravotnej poisťovni podľa odseku 8 písm. a). Výška záväzku sa vypočíta ako súčin koeficientu zdravotnej poisťovne podľa odseku 8 písm. a) a upraveného výsledku ročného prerozdelenia pre zdravotnú poisťovňu podľa odseku 8 písm. b). Koeficient zdravotnej poisťovne podľa odseku 8 písm. a) sa vypočíta ako podiel upraveného výsledku ročného prerozdelenia pre zdravotnú poisťovňu podľa odseku 8 písm. a) a súčtu upravených výsledkov ročného prerozdelenia pre všetky zdravotné poisťovne podľa odseku 8 písm. a). Zdravotná poisťovňa podľa odseku 8 písm. b) je povinná uhradiť záväzky voči zdravotným poisťovňam podľa odseku 8 písm. a) do 31. augusta kalendárneho roka, v ktorom sa vykonáva ročné prerozdeľovanie. Táto lehota však neuplynie skôr ako dva mesiace od doručenia rozhodnutia podľa odseku 9.

§ 28

(1) Počet prepočítaných poistencov zdravotnej poisťovne sa vypočíta ako súčet poistencov podľa pohlavia a veku vynásobený indexom rizika nákladov.

(2) Index rizika nákladov sa vypočítava v každom kalendárnom roku na nasledujúci kalendárny

rok z priemerných nákladov zdravotných poisťovní vynaložených najmenej na 95 % poistencov v období od 1. januára do 31. decembra kalendárneho roka, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, na ktorý sa vypočítava index rizika nákladov.

(3) Index rizika nákladov na príslušný kalendárny rok ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva do 31. decembra kalendárneho roka predchádzajúceho kalendárnemu roku, na ktorý sa ustanovuje index rizika nákladov.

(4) Odvolanie proti rozhodnutiu podľa § 27 ods. 8 a § 27a ods. 9 nemá odkladný účinok. Na toto konanie sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.⁵⁶⁾

(5) Ak je zdravotná poisťovňa v omeškaní s plnením záväzku podľa § 27 alebo § 27a, je povinná zaplatiť zdravotnej poisťovni, voči ktorej má záväzok, poplatok vo výške 0,2 % z dlžnej sumy za každý kalendárny deň omeškania.

(6) Podrobnosti o mesačnom prerozdeľovaní a o ročnom prerozdeľovaní ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva po dohode s Ministerstvom financií Slovenskej republiky.

ŠTVRTÁ ČASŤ SPOLOČNÉ A PRECHODNÉ USTANOVENIA

§ 29

(1) Poistencovi patria práva pri výkone verejného zdravotného poistenia rovnako, v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania v zdravotnej starostlivosti ustanovenou osobitným predpisom.⁵⁸⁾

(2) Poistenec, ktorý sa domnieva, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli dotknuté v dôsledku nedodržania zásady rovnakého zaobchádzania, môže sa domáhať právnej ochrany na súde.⁵⁹⁾

§ 29a

Z exekúcií a výkonu rozhodnutia podľa osobitných predpisov⁶⁰⁾ sa do 31. decembra 2005 vylučujú finančné prostriedky na účtoch zdravotných poisťovní,⁵⁷⁾ ktoré sú určené na poskytovanie a financovanie zdravotnej starostlivosti a služieb súvisiacich s poskytovaním a zabezpečovaním zdravotnej starostlivosti.

§ 29b

(1) Práva a povinnosti za

- a) poistenca, ktorý bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony, vykonáva zákonný zástupca poistenca,
- b) fyzickú osobu vo väzbe a fyzickú osobu vo výkone trestu odňatia slobody vykonáva ústav,
- c) maloletého poistenca vykonáva
 1. zákonný zástupca alebo iná fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej bol maloletý zverený do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov,
 2. poskytovateľ zdravotnej starostlivosti¹¹⁾ alebo
 3. zariadenie, v ktorom je umiestnený na základe rozhodnutia súdu.⁵⁾

(2) Plnenie oznamovacích povinností podľa § 23 ods. 1 za fyzickú osobu vo väzbe, fyzickú osobu vo výkone trestu odňatia slobody alebo za azyllanta a ďalšie podrobnosti o povinnostiach, ktoré vyplývajú z § 20 a § 22 až 24, ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo

zdravotníctva po dohode s Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky alebo po dohode s Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky.

(3) Za dôchodok z cudziny alebo dôchodok z iného členského štátu sa na účely tohto zákona považuje dôchodok porovnateľný so starobným dôchodkom, predčasným starobným dôchodkom alebo invalidným dôchodkom podľa osobitného predpisu.^{39b)}

(4) Výška minimálnej mzdy zmenená nariadením vlády Slovenskej republiky vždy k 1. októbru kalendárneho roka sa na účely tohto zákona použije od 1. januára do 31. decembra nasledujúceho kalendárneho roka.

(5) Ak sa poistenec považuje za zamestnanca podľa § 11 ods. 3 z viacerých dôvodov u toho istého zamestnávateľa, posudzuje sa akoby bol u tohto zamestnávateľa zamestnancom iba raz.

(6) Preukazovanie skutočností podľa § 11 ods. 8 písm. b), d), e), n) a p) sa upraví dohodou, ktorú uzatvorí Sociálna poisťovňa s úradom. Úrad je povinný tieto údaje oznámiť príslušnej zdravotnej poisťovni do ôsmich dní odo dňa ich prijatia.

§ 30

Ak sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používajú slová „zdravotné poistenie“ alebo „povinné zdravotné poistenie“, rozumie sa tým „verejné zdravotné poistenie“.

§ 31

(1) V roku 2005 je poistenec povinný podať prihlášku v zdravotnej poisťovni najneskôr do 30. júna 2005. Táto povinnosť sa nevzťahuje na poistencov zdravotných poisťovní zriadených podľa doterajších predpisov, ktorým do 31. mája 2005 úrad vydal povolenie na vykonávanie verejného zdravotného poistenia.

(2) Zdravotná poisťovňa je povinná potvrdiť prihlášku podanú podľa odseku 1, ak neodmietla jej potvrdenie podľa § 6 ods. 9, a poslať poistencovi rovnopis potvrdenej prihlášky a preukaz poistenca najneskôr do 31. júla 2005.

(3) Prerozdelenie poistného za posledný štvrťrok 2004 vykoná ministerstvo zdravotníctva v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou najneskôr do 31. marca 2005 podľa doterajších predpisov.

(4) Samostatne zárobkovo činná osoba je povinná v období od účinnosti tohto zákona do 30. júna 2006 vypočítať, platiť a odvádzať preddavok na poistné vo výške 1/12 poistného určeného sadzbou poistného [§ 12 ods. 1 písm. c)] z polovice základu dane z príjmu fyzických osôb podľa osobitného predpisu⁴⁰⁾ okrem príjmov z prenájmov a príjmov, z ktorých sa vyberá daň zrážkou,³⁹ⁱ⁾ dosiahnutého za kalendárny rok 2004. Ustanovenia § 16 ods. 5, 6, ods. 8 písm. b) a c) a ods. 9 sa použijú primerane.

(5) Prvé ročné zúčtovanie poistného podľa tohto zákona vykonajú platitelia poistného a zdravotné poisťovne za štát v roku 2006 za rok 2005. Oslobodenie od povinnosti vykonať ročné zúčtovanie poistného podľa ustanovenia § 19 ods. 1 sa vzťahuje aj na ročné zúčtovanie poistného za rok 2005.

(6) Ak sa ročné zúčtovanie poistného za poistenca podľa § 19 ods. 1 písm. a) až d) a ods. 6 nevykoná, preddavky na poistné podľa § 16, ktoré boli platitelia poistného podľa § 11 ods. 1 písm. a) až c) a ods. 2 povinní za tohto poistenca odvieť za rozhodujúce obdobie, sa považujú za poistné v tomto rozhodujúcom období podľa tohto zákona.

(7) Vymeriavací základ zamestnanca na účely ročného zúčtovania poistného za rok 2005 za

kalendárne mesiace roku 2005 do účinnosti tohto zákona sa určí podľa doterajších predpisov a za kalendárne mesiace roku 2005 od účinnosti tohto zákona sa určí podľa tohto zákona.

(8) Vymeriavací základ zamestnávateľa na účely ročného zúčtovania poistného za rok 2005 sa určí podľa § 13 ods. 10 tohto zákona po zohľadnení odseku 7.

(9) Vymeriavací základ poistenca podľa § 11 ods. 2 na účely ročného zúčtovania poistného za rok 2005 sa určí za kalendárne mesiace roku 2005 od účinnosti tohto zákona podľa § 13 ods. 7 až 9, 13, 17 a 18 tohto zákona.

(10) Vymeriavací základ samostatne zárobkovo činnnej osoby na účely ročného zúčtovania poistného za rok 2005 je vo výške podielu základu dane z príjmu fyzických osôb podľa osobitného predpisu⁴⁶⁾ okrem príjmov z prenájmov a príjmov, z ktorých sa vyberá daň zrážkou,^{39t)} dosiahnutý v roku 2005, ktorý nie je znížený o poistné na verejné zdravotné poistenie a 2,14. Ustanovenia § 13 ods. 8, 9, 13, 17 a 18 sa použijú rovnako. Ustanovenie odseku 11 tým nie je dotknuté.

(11) Do vymeriavacieho základu samostatne zárobkovo činnnej osoby na účely ročného zúčtovania poistného za rok 2005, ktorá bola v roku 2005 do účinnosti tohto zákona považovaná za samostatne zárobkovo činnnú osobu ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným,^{27a)} sa započítava podiel odmeny za výkon funkcie konateľa spoločnosti s ručením obmedzeným považovanej za príjem zo závislej činnosti podľa osobitného predpisu,^{27b)} dosiahnutej v roku 2005 do účinnosti tohto zákona, ktorá nie je znížená o poistné na verejné zdravotné poistenie a 2,14. Ustanovenia § 13 ods. 8, 9, 13, 17 a 18 sa použijú rovnako.

(12) Prvé ročné prerozdelenie poistného podľa tohto zákona sa vykoná v roku 2006 za rok 2005. Úrad pri rozhodovaní o ročnom prerozdeľovaní poistného za rok 2005 zohľadní mesačné prerozdeľovania poistného vykonané za všetky kalendárne mesiace roku 2005 vrátane mesačných prerozdeľovaní poistného vykonaných podľa doterajších predpisov. Prvé mesačné prerozdeľovanie preddavkov na poistné podľa § 27 a 28 tohto zákona sa vykoná v kalendárnom mesiaci, v ktorom nadobudne účinnosť tento zákon.

§ 31a

(1) Povinnosť vykonať ročné zúčtovanie poistného za rok 2005 sa nevzťahuje na poistenca, ktorý bol počas celého roka 2005 poistencom, za ktorého platí poistné štát, a v období od 1. septembra 2005 do 31. decembra 2005 úhrn jeho vymeriavacích základov podľa § 13 ods. 1 až 8 nepresiahol 1/2 úhrnu minimálnych miezd.^{39v)}

(2) Povinnosť vykonať ročné zúčtovanie poistného za rok 2005 sa nevzťahuje na poistenca, ktorý bol v období od 1. januára 2005 do 31. augusta 2005 poistencom, za ktorého platí poistné štát, a v období od 1. septembra do 31. decembra 2005 bol platiteľom podľa § 11 ods. 2 a v období od 1. septembra 2005 do 31. decembra 2005 jeho príjem podľa § 13 ods. 7 nepresiahol 1/2 úhrnu minimálnych miezd.^{39v)}

(3) Poistenec, ktorý v priebehu roka 2005 bol poistencom viacerých zdravotných poisťovní a ktorý vykonáva ročné zúčtovanie poistného za rok 2005, podá ročné zúčtovanie poistného podľa § 19 ods. 1, 2 a 4 v tej zdravotnej poisťovni, v ktorej bol prihlásený v roku 2005 naposledy. Ustanovenie § 19 ods. 2 sa použije rovnako. Preplatky a nedoplatky vyplývajúce z ročného zúčtovania poistného za rok 2005 si vyrovnávajú platitelia poistného podľa § 19 ods. 11 a 12 s tou zdravotnou poisťovňou, v ktorej bolo podané ročné zúčtovanie poistného.

(4) Do vymeriavacieho základu zamestnanca sa v ročnom zúčtovaní poistného za rok 2005 nezahrňa podiel na zisku (dividenda) vyplácaný po zdanení obchodnou spoločnosťou alebo družstvom, alebo obdobnou právnickou osobou v zahraničí vyplatený a zúčtovaný zamestnancovi za január 2005 až august 2005.

(5) Do vymeriavacieho základu zamestnanca sa v ročnom zúčtovaní poistného za rok 2005 nezahŕňa príspevok zamestnávateľa zamestnancovi na doplnkové dôchodkové sporenie podľa osobitného predpisu vyplatený a zúčtovaný za január 2005 až august 2005.

(6) V roku 2006 sa lehoty na vykonanie a podanie ročného zúčtovania ustanovujú takto:

- a) lehota podľa § 19 ods. 1 do konca júna 2006,
- b) lehota podľa § 19 ods. 2 do 15. mája 2006,
- c) lehota podľa § 19 ods. 5 do 7. mája 2006,
- d) lehota podľa § 19 ods. 10 do konca júla 2006,
- e) lehota podľa § 19 ods. 11 do 31. októbra 2006,
- f) lehota podľa § 19 ods. 15 do 31. augusta 2006,
- g) lehota podľa § 19 ods. 16 do 31. októbra 2006.

(7) V roku 2006 sa lehoty na ročné prerozdeľovanie poistného ustanovujú takto:

- a) lehota podľa § 27a ods. 2 do 31. augusta 2006,
- b) lehota podľa § 27a ods. 9 do 31. októbra 2006,
- c) lehota podľa § 27a ods. 10 do 31. decembra 2006.

(8) Konanie o pokutách začaté pred účinnosťou tohto zákona sa dokončí podľa doterajších predpisov.

§ 31b

(1) V roku 2007 sa lehoty na vykonanie a podanie ročného zúčtovania ustanovujú takto:

- a) lehota podľa § 19 ods. 1 do 30. júna 2007,
- b) lehota podľa § 19 ods. 2 do 15. mája 2007,
- c) lehota podľa § 19 ods. 5 do 31. mája 2007,
- d) lehota podľa § 19 ods. 10 do 31. augusta 2007,
- e) lehota podľa § 19 ods. 11 do 31. októbra 2007,
- f) lehota podľa § 19 ods. 15 do 30. septembra 2007,
- g) lehota podľa § 19 ods. 16 do 30. novembra 2007.

(2) V roku 2007 sa lehoty na ročné prerozdeľovanie poistného ustanovujú takto:

- a) lehota podľa § 27a ods. 2 do 30. septembra 2007,
- b) lehota podľa § 27a ods. 9 do 31. októbra 2007,
- c) lehota podľa § 27a ods. 10 do 31. decembra 2007.

§ 31c

Od 1. januára 2007 do 30. apríla 2007 je sadzba poistného pre štát 5 % z vymeriavacieho základu.

§ 31d

(1) V roku 2008 sa lehoty na vykonanie a podanie ročného zúčtovania ustanovujú takto:

- a) lehota podľa § 19 ods. 1 do 30. júna 2008,

- b) lehota podľa § 19 ods. 2 do 31. mája 2008,
- c) lehota podľa § 19 ods. 5 do 15. mája 2008,
- d) lehota podľa § 19 ods. 10 do 31. augusta 2008,
- e) lehota podľa § 19 ods. 11 do 31. októbra 2008,
- f) lehota podľa § 19 ods. 15 do 30. septembra 2008,
- g) lehota podľa § 19 ods. 16 do 30. novembra 2008.

(2) V roku 2008 sa lehoty na ročné prerozdelenie poistného ustanovujú takto:

- a) lehota podľa § 27a ods. 2 do 15. októbra 2008,
- b) lehota podľa § 27a ods. 9 do 31. októbra 2008,
- c) lehota podľa § 27a ods. 10 do 31. decembra 2008.

(3) Ročné zúčtovanie za rok 2007 sa vykoná podľa tohto zákona.

§ 31e

Pre rok 2008 je sadzba poistného pre štát 4,5 % z vymeriavacieho základu.

§ 32

(1) Na poistné, poplatky z omeškania, poplatky za nesplnenie oznamovacej povinnosti a pokuty, ktoré bol platiteľ povinný uhradiť do účinnosti tohto zákona, sa vzťahuje desaťročná premlčacia lehota takto:

- a) na poistné odo dňa splatnosti,
- b) na poplatky z omeškania odo dňa nároku zdravotnej poisťovne na predpísanie poplatkov z omeškania,
- c) na poplatky za nesplnenie oznamovacej povinnosti od posledného dňa, keď mohla byť oznamovacia povinnosť riadne splnená,
- d) na pokuty odo dňa nesplnenia povinnosti.

(2) Poistné zaplatené do účinnosti tohto zákona bez právneho dôvodu alebo časť presahujúcu správnu výšku poistného je príslušná zdravotná poisťovňa povinná vrátiť platiteľovi poistného alebo jeho právneho nástupcu do dvoch mesiacov od zistenia tejto skutočnosti alebo od doručenia písomnej žiadosti platiteľa poistného alebo jeho právneho nástupcu.

(3) Právo na vrátenie poistného alebo jeho časti podľa odseku 2 sa premlčí do troch rokov od posledného dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom bola takáto platba poistného alebo jeho časti zúčtovaná na účet príslušnej zdravotnej poisťovne.

(4) Poistné alebo jeho časť podľa odseku 2, ktoré je príslušná zdravotná poisťovňa povinná vrátiť, možno použiť na započítanie pohľadávky zdravotnej poisťovne v zdravotnom poistení voči platiteľovi poistného alebo jeho právneho nástupcu.

§ 33

V roku 2005 je zdravotná poisťovňa povinná vydať európsky preukaz najneskôr do 31. decembra 2005.

Čl. II

Zákon č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 430/2003 Z. z. a zákona č. 186/2004 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 1 ods. 2 sa slová „zdravotného poistenia“ nahrádzajú slovami „verejného zdravotného poistenia“.
2. Poznámka pod čiarou k odkazu 1 znie:
„1) Napríklad zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 123/1996 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom poistení zamestnancov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.“
3. Príloha č. 1 časť B v prvom a druhom bode sa dopĺňa písmenom e), ktoré znie:
„e) individuálne zdravotné poistenie.“

Čl. III

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2005 okrem § 25 ods. 1 písm. c), ktorý nadobúda účinnosť 1. januára 2006.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

- 1) Zákon č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti.
- 2) § 788 až 791 Občianskeho zákonníka.
- 2a) § 2 písm. a) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 3) Zákon č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 3a) § 7 ods. 1 zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 3b) § 29 ods. 1 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.
- 4) § 2 písm. d) a § 54 ods. 4 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 5) § 18 až 38 zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 6) § 62 ods. 1 zákona č. 48/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 7) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 156/1993 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov.
- 8) Zákon č. 59/1965 Zb. o výkone trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov.
- 9) § 2 ods. 1 zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 10) § 27 Občianskeho zákonníka.
Zákon č. 94/1963 Zb. o rodine v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 265/1998 Z. z. o pestúnskej starostlivosti a o príspevkoch pestúnskej starostlivosti v znení neskorších predpisov.
- 11) § 4 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 12) § 7 ods. 3 zákona č. 578/2004 Z. z.
- 13) § 17 zákona č. 581/2004 Z. z.
- 13a) § 16 ods. 5 zákona č. 581/2004 Z. z. v znení zákona č. 353/2005 Z. z.
- 13aa) § 66ba ods. 3 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení zákona č. 358/2007 Z. z.
- 13b) § 16 ods. 1 písm. f) zákona č. 581/2004 Z. z.
- 14) § 2 ods. 11 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 15) § 2 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z.
- 16) § 79 ods. 1 písm. d) zákona č. 578/2004 Z. z.
- 17) Rozhodnutie Správnej komisie Európskych spoločenstiev pre sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov č. 189 z 18. júna 2003 s cieľom zaviesť Európsku kartu zdravotného poistenia, ktorá nahradí formuláre potrebné na aplikáciu nariadení Rady (EHS) č. 1408/71 a č. 574/72 vzťahujúce sa na prístup k zdravotnej starostlivosti počas dočasného pobytu v členskom štáte inom ako príslušnom alebo inom ako v štáte bydliska (2003/751/ES) (Ú. v. EÚ L 276, 27. 10. 2003).
Rozhodnutie Správnej komisie Európskych spoločenstiev pre sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov č. 190 z 18. júna 2003 týkajúce sa technických špecifikácií Európskej karty zdravotného poistenia (2003/752/ES) (Ú. v. EÚ L 276, 27. 10. 2003).

- 20) § 41 až 72 Zákonníka práce.
- 21) Zákon č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 22) Napríklad zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov, zákon č. 370/1997 Z. z. o vojenskej službe v znení neskorších predpisov, zákon č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov.
- 23) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.
- 24) Zákon č. 564/2001 Z. z. o verejnom ochrancovi práv v znení neskorších predpisov.
- 25) Zákon č. 331/2003 Z. z. o voľbách do Európskeho parlamentu v znení neskorších predpisov.
- 26) Zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov.
- 27) Zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.
- 27a) § 133 až 136 Obchodného zákonníka.
- 27b) § 5 ods. 1 písm. b) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.
- 27c) Napríklad zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov, zákon č. 16/2004 Z. z. o Slovenskej televízii, zákon č. 619/2003 Z. z. o Slovenskom rozhlase.
- 27d) § 5 ods. 1 písm. d) zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 29) § 29 zákona č. 195/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 30) § 29a ods. 1 zákona č. 59/1965 Zb. v znení zákona č. 451/2002 Z. z.
- 31) § 12a až 12e zákona č. 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní občanov v znení neskorších predpisov.
- 32) Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.
- 33) Napríklad zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 578/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon Slovenskej národnej rady č. 10/1992 Zb. o súkromných veterinárnych lekároch a o Komore veterinárnych lekárov Slovenskej republiky v znení zákona č. 337/1998 Z. z., zákon č. 466/2002 Z. z. o audítoroch a Slovenskej komore audítorov, zákon Slovenskej národnej rady č. 78/1992 Zb. o daňových poradcov a Slovenskej komore daňových poradcov v znení neskorších predpisov, zákon Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov, zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 36) § 76 až 104 Obchodného zákonníka.
- 36a) Napríklad zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 747/2004 Z. z., zákon Slovenskej národnej rady č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení neskorších predpisov.
- 37) Napríklad zákon č. 527/1990 Zb. o vynálezoch, priemyselných vzoroch a zlepšovacích návrhoch v znení neskorších predpisov, zákon č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon).
- 38) § 652 až 672a Obchodného zákonníka.

39) § 17 zákona č. 48/2002 Z. z.

39a) § 9 a 10 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

39b) Zákon č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

39c) § 38 až 43, § 125 a 126 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

39d) Zákon č. 280/2002 Z. z. o rodičovskom príspevku v znení neskorších predpisov.

39e) § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

39f) § 70 až 73 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

39g) § 2 ods. 2 písm. a) až c) a písm. e) zákona č. 370/1997 Z. z. o vojenskej službe v znení neskorších predpisov.

39h) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 207/1995 Z. z. o civilnej službe a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákona Slovenskej národnej rady č. 83/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky pri zabezpečovaní politiky zamestnanosti v znení neskorších predpisov a zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

39i) § 64a zákona č. 195/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.

39ia) § 57 ods. 1 a 2 zákona č. 195/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.

39j) § 116 a 117 Občianskeho zákonníka.

39ja) § 18 až 38 zákona č. 195/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.

39k) Zákon č. 578/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

39l) § 58 zákona č. 195/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.

39m) Zákon č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 462/2003 Z. z. o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 244/2005 Z. z.

39n) § 34 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

39na) § 42 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

39o) § 39 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

39p) Zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

39q) Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

39r) Nariadenie Rady (EHS) č. 1408/71 zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodinných príslušníkov, ktorí sa pohybujú v rámci Spoločenstva (Ú. v. ES L 28, 30. 1. 1977) v platnom znení. Nariadenie Rady (EHS) č. 574/72 z 21. marca 1972, ktorým sa stanovuje postup na vykonávanie nariadenia (EHS) č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodinných príslušníkov, ktorí sa pohybujú v rámci Spoločenstva (Ú. v. ES L 28, 30. 1. 1977) v platnom znení.

39s) § 5 a 6 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

39u) § 5 písm. a), b) a d) zákona č. 328/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

39v) § 2 ods. 1 písm. b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 90/1996 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov.

40) § 9 zákona č. 5/2004 Z. z. v znení zákona č. 191/2004 Z. z.

§ 51 zákona č. 195/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.

40a) § 5 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

41) § 45 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

- 42) Zákon č. 16/2004 Z. z.
Zákon č. 619/2003 Z. z.
- 43) Napríklad § 98 zákona č. 312/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 44) § 29 zákona č. 195/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 44a) Napríklad § 76 Zákonníka práce.
- 44b) Napríklad § 96 Zákonníka práce, § 21 zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 122 zákona č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov.
- 44c) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde a o zmene a doplnení zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.
- 44d) § 5 ods. 3 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 44e) Napríklad § 118 ods. 3 Zákonníka práce.
- 45) Napríklad § 102a ods. 2 písm. b) a c) zákona č. 73/1998 Z. z. v znení zákona č. 201/2004 Z. z.
- 46) § 6 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 47) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 90/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 48) Napríklad § 136, § 139 až § 141 Zákonníka práce.
- 49) § 2 ods. 1 písm. b) až d) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 90/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 50) § 6 ods. 3 zákona č. 595/2003 Z. z.
- 51) § 43 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 51a) § 43 ods. 3 písm. j) zákona č. 595/2003 Z. z. v znení zákona č. 534/2005 Z. z.
- 51b) § 223 až 228a Zákonníka práce.
- 52) § 20 ods. 1 písm. e) prvý bod zákona č. 581/2004 Z. z.
- 52a) Zákon č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 53) § 7 zákona č. 581/2004 Z. z.
- 53a) § 49 ods. 1 a § 56 ods. 1 zákona č. 455/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 53aa) Zákon č. 140/1998 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach, o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 220/1996 Z. z. o reklame v znení neskorších predpisov.
- 53ab) § 39 ods. 7 zákona č. 140/1998 Z. z. v znení zákona č. 633/2004 Z. z.
- 53ac) § 12 zákona č. 576/2004 Z. z. v znení zákona č. 350/2005 Z. z.
- 53b) § 267 zákona č. 73/1998 Z. z.
§ 192 zákona č. 346/2005 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov ozbrojených síl Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 54) § 9 ods. 6 až 8 zákona č. 581/2004 Z. z.
- 55) § 43 zákona č. 581/2004 Z. z.
- 56) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.
- 57) Zákon č. 581/2004 Z. z.
- 58) § 5 zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon).
- 59) § 9 ods. 2 zákona č. 365/2004 Z. z.

60) Napríklad § 57 ods. 1 písm. d) a § 114 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, § 268 ods. 1 písm. d) a § 321 Občianskeho súdneho poriadku.

